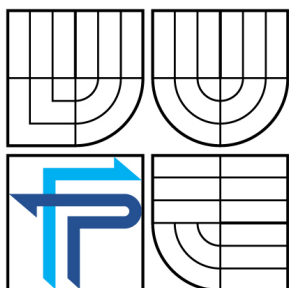

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV MANAGEMENTU

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF MANAGEMENT

NÁVRH ŘÍZENÍ E-GOVERNMENTU MĚSTA

THE DRAFT E-GOVERNMENT MANAGEMENT OF THE CITY

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. MARKÉTA BABÁKOVÁ

VEDOUcí PRÁCE

SUPERVISOR

prof. Ing. JIŘÍ DVOŘÁK, DrSc.

BRNO 2009

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Babáková Markéta, Bc.

Řízení a ekonomika podniku (6208T097)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává diplomovou práci s názvem:

Návrh řízení e-governmentu města

v anglickém jazyce:

The Draft E-government Management of the City

Pokyny pro vypracování:

Úvod
Systémové vymezení problému
Cíl práce
Informační zdroje
Současný stav řešené problematiky
Analýza stávající situace
Návrh řešení e-governmentu
Zhodnocení návrhu
Závěr
Seznam použitých informačních zdrojů
Rejstřík
Přílohy

Seznam odborné literatury:

LIDINSKÝ, Vít, et al. E-government bezpečně. Praha: Grada publishing, 2008. 145 s. ISBN 978-80-247-2462-1.

POLČÁK, Radim. Právo na internetu. Praha: Computer Press, a.s., 2007. 160 s. ISBN 80-251-1777-4.

MATES, Pavel, SMEJKAL, Vladimír. E-government v českém právu. [s.l.] : [s.n.], 2006. 240 s. ISBN 80-7201-614-8.

ŠTĚDRONĚ, Bohumír. Úvod do eGovernmentu: právní a technický průvodce. Praha: Úřad vlády české republiky, 2007. 172 s. ISBN 978-80-87041-25-3.

SMEJKAL, Vladimír. Internet a §§§ : 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, spol. s r.o., 2001. 283 s. ISBN 80-247-0058-1.

Vedoucí diplomové práce: prof. Ing. Jiří Dvořák, DrSc.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2008/2009.

L.S.

PhDr. Martina Rašticová, Ph.D.
Ředitel ústavu

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA
Děkan fakulty

V Brně, dne 18.04.2009

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá řízením e-governmentu ve městě Tišnov. Obsahem práce je analýza a návrh na zlepšení stávajícího stavu informatizace státní správy. Nové možnosti efektivní elektronizace výkonu veřejné správy ve vztahu k občanům, firmám a úřadům.

The Diploma thesis is deal E-government of the town Tišnov. Work contain analysis and innovation suggestion contemporary E-government. There are a new possibility effective introduction of electronic device Government to Citizen, Business and Government.

Klíčová slova

E – government, Egon, Czech POINT, Státní správa

E – government, Egon, Czech POINT, Government

Bibliografická citace VŠKP

BABÁKOVÁ, M. *Návrh řízení e-governmentu města*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2009. 101 s. Vedoucí diplomové práce prof. Ing. Jiří Dvořák, DrSc.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci zpracovala samostatně na základě uvedené literatury a pod vedením vedoucího diplomové práce.

Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., O právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 14. května 2009

.....

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu mojí diplomové práce panu prof. Ing. Jiřímu Dvořákovi, DrSc. za velkou ochotu při konzultacích a za veškeré odborné rady při zpracování diplomové práce.

Další poděkování patří Městskému úřadu v Tišnově a panu místostarostovi, který mi umožnil zpracovat tuto diplomovou práci pro Městský úřad v Tišnově a zpřístupnil mi informace týkající se diplomové práce.

Obsah

Úvod.....	10
1 Systémové vymezení problému	12
2 Cíl práce.....	13
3 Informační zdroje.....	14
4 Současný stav řešené problematiky	15
4.1 Státní správa	15
4.2 E-government.....	18
4.3 eGON	19
4.3.1 Czech POINT.....	20
4.3.2 KIVS - Komunikační infrastruktura veřejné správy.....	25
4.3.3 Zákon o E-governmentu	27
4.3.4 Informační systém datových schránek.....	28
4.3.5 Registry veřejné správy	30
4.3.6 Elektronický podpis	38
4.3.7 Elektronický občanský průkaz.....	39
4.3.8 E-government a osobní údaje	41
5 Analýza stávající situace.....	43
5.1 Region Tišnovsko.....	43
5.1.1 Městský úřad Tišnov.....	45
5.1.2 Elektronická podatelna	45
5.1.3 Czech POINT.....	46

5.2	SWOT analýza	48
5.3	Zhodnocení současné situace	53
5.3.1	Obyvatelstvo	53
5.3.2	Informační gramotnost obyvatelstva	54
5.3.3	Využití projektu Czech POINT	55
6	Návrh řešení e-governmentu.....	58
6.1	Navrhované projekty	58
6.1.1	Projekt Podaná ruka	58
6.1.2	eObec	59
6.1.3	Projekt VIRTUOS.....	60
6.1.4	Školení úředníků	61
6.1.5	Marketing e-governmentu.....	62
6.2	Návrh implementace E-governmentu v Tišnově a obcích Tišnovska.....	64
6.2.1	První fáze implementace.....	64
6.2.2	Druhá fáze implementace	65
6.2.3	Třetí fáze implementace.....	68
6.2.4	Čtvrtá fáze implementace	70
6.2.5	Pátá fáze implementace	73
6.2.6	Datové schránky	73
7	Zhodnocení návrhu	77
7.1	Praktické zhodnocení e-governmentu	77
7.2	Ekonomické zhodnocení e-governmentu	79

8	Závěr	83
9	Seznam použitých informačních zdrojů	84
10	Seznam použitých zkratek a symbolů.....	86
11	Seznam obrázků a grafů.....	87
12	Rejstřík.....	88
13	Seznam příloh	89
14	Přílohy.....	90

Úvod

E-government se stává stále častěji používaným výrazem v moderní společnosti. Již denně jej v diskuzích používají politici, úředníci i obyvatelé. E-government neboli elektronizace výkonu činnosti veřejné správy v sobě zahrnuje mnoho oblastí a činností. Avšak jeho nejdůležitějším úkolem je poskytnutí kvalitní a rychlé komunikace občanů, podnikatelských subjektů s orgány státní správy a samotnou komunikací napříč státní správou. Jedná se tedy o zpřístupnění vzájemných vztahů G2C, G2B, G2G.

Proces zavádění e-governmentu vyvolává re-engineering jednotlivých orgánů státní správy, ve kterých je nutné provést systémové změny v organizaci a řízení. Zavedení služeb e-governmentu by mělo přinést prospěch nejen občanům a právnickým osobám, ale i samotným úřadům. Výhodou mohou být úspory časové i finanční. Občané stráví méně času vyřizováním na úřadech a úředníkům odpadne časově náročné papírování.

Dvacáté první století je spojováno s informacemi a informační společností. Procento uživatelů informačních technologií se s každým rokem zvyšuje a s tím rostou i nároky uživatelů na šíři možného využití. Informační technologie se stávají stále dostupnějšími a s tím souvisí i rozvoj internetu. Internet se stal prioritním pro všechny oblasti společenského života. Zavedením e-governmentu bude umožněna komunikace elektronickou formou. Prostřednictvím Zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů dojde k zrovnoprávnění elektronických dokumentů s papírovými orazítkovanými dokumenty. Komunikace bude splňovat tři základní kritéria, rychlost, bezpečnost a finanční úspornost.

Již před dvěma roky Ministerstvo vnitra představilo postavičku Egon, který reprezentuje e-government svou funkčností, jednoduchostí a vstřícností. Egon se skládá ze čtyř základních orgánů, které zahrnují Czech POINT, základní registry veřejné správy, komunikační infrastrukturu veřejné správy a e-government Act neboli zákon o e-governmentu. Prostřednictvím těchto základních kroků by měl Egon přispět k zlepšení fungování veřejné správy.

E- government je komplexní systém zahrnující nesčetné množství jednotlivých podpůrných projektů. Strategie bude implementována prostřednictvím těchto vzájemně

propojených projektů. Cílem je změnit českou veřejnou správu v moderní, tak aby vyhovovala nárokům vznikající informační společnosti. Realizací projektů by se mělo dosáhnout zjednodušení a zefektivnění fungování státní správy a rozvoje služeb pro informační společnost. Pro občana by měl e-government přinést pohodlnou, bezpečnou a důvěryhodnou komunikaci s veřejnou správou na všech úrovních a ve všech životních situacích.

Strategie e-governmentu mění pohled na celkové fungování státní správy, kdy středem pozornosti se stává občan nikoliv úřad a tím končí i obíhání úřadů občanem a začíná obíhání občana daty. Prostřednictvím moderních informačních a komunikačních technologií poskytne e-government množství nových služeb občanům i podnikatelským subjektům.

Prioritní strategie zahrnují především základní registry, kontaktní místa, bezpečnou elektronickou komunikaci a ostatní služby pro informační společnost např. školství a zdravotnictví.

Celý proces zavádění elektronizace do státní správy by měl přinést efektivnost a výkonnost státní správy, kdy budou všechny služby orientovány na občana. Úspěch e-governmentu by měl dosáhnout národní i nadnárodní úrovně v rámci Evropské unie. Fungování e-governmentu zvýší konkurenceschopnost české ekonomiky a přispěje ke zvyšování životní úrovně občanů České republiky.

1 Systémové vymezení problému

Problémem dnešní státní správy je především přílišná byrokratizace, která by měla být prostřednictvím zavedení e-governmentu odstraněna.

V diplomové práci navrhnu systém zavedení a řízení elektronické státní správy na úrovni obce s rozšířenou působností. E-government zpracuji konkrétně pro Městský úřad v Tišnově. Město Tišnov je obcí s pověřenou působností pro region Tišnovsko, který zahrnuje 60 obcí.

V návrhu budu postupovat prostřednictvím jednotlivých kroků navržených Ministerstvem vnitra České republiky a strategických projektů. Prostřednictvím jednotlivých projektů e-governmentu se systém státní správy přizpůsobí současné době, tedy možnostem současných technologií a zároveň nastane zefektivnění celé práce veřejné správy.

Celou diplomovou práci zaměřím na zpracování postupných kroků vedoucích k zajištění vztahů veřejné správy k občanům G2C, k právnickým subjektům G2B a k samotným úřadům státní správy G2G. Tyto vztahy budou realizovány na základě moderních informačních a komunikačních technologií, které jsou dnes nezbytnou podmínkou pro efektivní fungování úřadu. Rozvoj ICT podporuje Evropská unie prostřednictvím svých strukturálních fondů. Rychlý vzestup e-governmentu v České republice by měl výrazně usnadnit vyřizování administrativy vůči státu.

Dalším problémem je informační gramotnost obyvatelstva, která stále v České republice zaostává. Mezi občany je stále relativně nízká úroveň využívání internetu pro komunikaci se státní správou, proto dalším řešeným úkolem diplomové práce je začleňování občanů do elektronické formy komunikace se státními orgány. Cílem je zpřístupnění elektronických služeb státní správy všem občanům bez rozdílu věku, sociálního postavení a informační gramotnosti. E-government proto obsahuje několik různorodých projektů, které mají zpřístupnění usnadnit. Jedním z nich je např. Czech POINT, který lze využívat jak elektronicky prostřednictvím internetu, tak i osobně na úřadech.

2 Cíl práce

Cílem diplomové práce je nalézt efektivnější řešení komunikace mezi úřadem a občanem, úřadem a organizacemi a také samotným úřadem a úřadem. Jednotlivými postupnými kroky k dosažení cíle práce jsou:

- návrh komplexního řešení zavedení a řízení e-governmentu v Tišnově a obcích Tišnovska,
- zavádění projektů do obcí Tišnovska,
- návrh implementace e-governmentu v Tišnově a obcích Tišnovska,
- zřízení Egon centra v Tišnově,
- rozšíření veřejného povědomí o projektech a službách e-governmentu,
- návrh nových příležitostí řešení informatizace státní správy s využitím moderních komunikačních a informačních technologií,
- zkvalitnění a zefektivnění vztahů G2C, G2G, G2B,
- zpřístupnění informačních a komunikačních technologií úředníkům a obyvatelům prostřednictvím školení a osvěty obyvatel,
- praktické zhodnocení e-governmentu,
- ekonomické zhodnocení e-governmentu.

3 Informační zdroje

Vzhledem k aktuálnosti zvoleného tématu, je možné studovat z nepřeberného množství informačních zdrojů. Pro zpracování diplomové práce využívám rozmanité informační zdroje. Literaturu používám jak v tištěné podobě, tak i v elektronické.

V tištěné podobě se zaměřuji především na studium knižních publikací, skript, časopisů, novin a dokumentů, které jsem obdržela na úřadě, veletrhu Invex a jiných propagačních akcích. Aktuální informace týkající se e-governmentu obsahuje časopis E-government a noviny Egon News, které vycházejí jak v tištěné podobě, tak i elektronické. Mezi další významné zdroje řadím použití prezentací z informačních a školících přednášek.

V elektronické podobě vyhledávám nejaktuálnější informace. Na stránkách Ministerstva vnitra jsou publikovány informace týkající se e-governmentu. Další hlavní elektronické dokumenty jsou obsaženy na webových stránkách: egovernment, egoncentrum a smartadministration. Další informační zdroje viz Příloha 4.

Za jeden z dalších zdrojů informací považuji vlastní zkušenosti. V průběhu roku jsem navštívila některé propagační akce e-governmentu, především týkající se projektu Czech POINT a prezentace na veletrhu Invex. Další zkušeností je samotné využití služeb projektu Czech POINT, ověřený výpis z rejstříku trestů.

Veškeré informace potřebné k analýze stávající situace řešení e-governmentu v Tišnově získávám pomocí konzultací a rozhovorů na Městském úřadě v Tišnově, s místostarostem města Tišnov, vedoucím odboru správních a vnitřních věcí a s informatikou a správci sítí. Další informace získávám pomocí analýzy primárních a sekundárních dokumentů. Z primárních dokumentů využiji dvou dotazníků. Prvním z nich je dotazník pro občany viz Příloha 1: Dotazník pro občany města Tišnov a obcí Tišnovska a druhým je dotazník pro příslušné úředníky města viz Příloha 2: Dotazník pro Městský úřad v Tišnově. Jako sekundární dokumenty budu využívat různých statistik především ze Statistického úřadu.

4 Současný stav řešení problematiky

V kapitole 4 uvedu teoretická východiska diplomové práce, ze kterých budu vycházet při zpracování návrhové části. Teoretická východiska budou obsahovat především informace z oblasti státní správy, e-governmentu a jeho dílčích projektech (např. Czech POINT, Komunikační infrastruktura veřejné správy, Základní registry veřejné správy a Zákon o Egovernmentu).

4.1 Státní správa

Na veřejnou správu nelze nahlížet pouze jako na výčet institucí, které správu věcí veřejných vykonávají, ať už na celostátní, krajské či místní úrovni nebo na množinu všech úředníků, kteří ji vykonávají. Ministerstvo vnitra nabízí pohled na veřejnou správu jako na šestiúhelník – hexagon, jehož vrcholy jsou navzájem provázány. Jednotlivé vrcholy jsou tvořeny: občan, peníze, technologie, úředník, místo a legislativa.

Obrázek 1:Efektivní veřejná správa

zdroj:18

Občan je asi nejdůležitějším prvkem, protože je klientem veřejné správy. Proto je důležité co nejvíce mu usnadnit styk s úřady.

Úředník je pak stavebním kamenem veřejné správy. Není podstatné, zda se jedná o úředníka ministerstva nebo úředníka vykonávající státní správu v přenesené působnosti na kraji či obci, ale je důležité, aby všichni úředníci byli průběžně vzděláváni a odváděli kvalitní výkon na všech úrovních řízení.

Kvalitní **legislativa** je základem kvalitní veřejné správy. Je to hlavní nástroj, který vláda používá k ochraně základních společenských hodnot a k ovlivňování chování občanů či právnických osob. A zároveň by měla být co nejjednodušší a nejsrozumitelnější.

Dalším důležitým prvkem fungování veřejné správy je **organizace**, tedy způsob a umístění jejího výkonu. Je třeba najít rovnováhu mezi maximálním přiblížením výkonu veřejné správy občanovi a efektivním vynakládáním veřejných prostředků. Zároveň je také důležité co největší množství agendy vyřídit na jednom kontaktním místě – zásada „obíhají informace, nikoliv občan“.

S tím samozřejmě souvisí i využití **moderních informačních a komunikačních technologií** ve veřejné správě. ICT je nutné vnímat pouze jako nástroj změn, nikoliv cíl sám o sobě. Při jejich zavádění se může stát, že administrativní zátěž je přesunuta z jednoho subjektu (občan) na subjekt jiný (úřad), cílem by pak měla být minimalizace celkové zátěže zúčastněných stran.

O **peníze** jde v první řadě. Systému rozpočtování, způsobu alokace zdrojů na jednotlivé aktivity v rámci veřejné správy a provázání rozpočtů se strategickými prioritami vlády, ministerstev a zastupitelstev je proto třeba věnovat významnou pozornost.

Všechny snahy o zefektivnění veřejné správy by měly směřovat ke všem vrcholům hexagonu. Jedině tímto způsobem je pak možné zajistit skutečné systémové zlepšení.(3)

Územní samospráva

V České republice existuje dvoustupňový systém územní samosprávy. V Ústavě České republiky je zakotveno členění České republiky na základní a vyšší územní samosprávné celky. Základní územní samosprávné celky představují obce, vyšší územní samosprávné celky kraje. U územní samosprávy se nejedná o hierarchickou strukturu, resp. o nadřízenost a podřízenost, neboť každý územní samosprávný celek má své samostatné kompetence, do kterých jiný územní samosprávný celek nemůže zasahovat. V České republice byl zvolen tzv. spojený model veřejné správy, tzn., že obce a kraje vykonávají vedle samostatných působností také státní správu v přenesené působnosti.

Obec je základem územní samosprávy. Je základním územním samosprávným společenstvím občanů na územním celku vymezeném hranicí území obce. Obec disponuje vlastním majetkem, spravuje své záležitosti samostatně, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec může nést i označení město nebo městys, pokud splňuje stanovená kritéria.

Orgánem, který samostatně spravuje obec, je zastupitelstvo. Zastupitelstvo volí ze svých členů starostu, který zastupuje obec navenek a je odpovědný za výkon své funkce zastupitelstvu, a místostarostu (nebo místostarosty), který zastupuje starostu po dobu jeho nepřítomnosti. Výkonným orgánem obce je rada obce tvořená starostou a členy zvolenými z řad zastupitelů. Starosta stojí v čele obecního úřadu. Obecní úřad dále tvoří místostarosta (nebo místostarostové), tajemník (pokud je tato funkce zřízena, jinak ji vykonává starosta) a zaměstnanci obecního úřadu. Obecní úřad plní úkoly, které mu uložilo v samostatné působnosti zastupitelstvo obce nebo rada obce, a vykonává přenesenou působnost.

Orgány obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností vykonávají přenesenou působnost v základním rozsahu svěřeném obcím a vedle této přenesené působnosti vykonávají ve stanoveném správním obvodu i přenesenou působnost jim svěřenou zvláštními zákony.(11)

4.2 E-government

Pojmem **e-government** se označuje možnost komunikace s institucemi státní a veřejné správy v elektronické podobě a veškeré procesy s tím související, zejména tvorba příslušné legislativy a přechod úřadů na elektronickou verzi vedení agendy.

Cílem e-governmentu je především usnadnit styk veřejnosti s úřady, zejména z hlediska úspory času, ať už se to týká občanů nebo podnikatelů. E-government by také měl zajistit větší efektivitu fungování úřadů a tím ušetřit finance potřebné na výplatu později zbytečných úředníků.(9)

E-government bývá nejčastěji vymezován obsahově, kde se jedná o různé úkoly, které se zabývají elektronizací výkonu činnosti veřejné správy nebo v širším pojetí spíše orgánů veřejné moci vůbec. Jeho hlavním smyslem a funkcí je poskytnout lidem větší komfort při jednání se státem. Zavádění e-governmentu může iniciovat proces re-engineeringu jednotlivých orgánů veřejné správy. Důsledkem e-governmentu by mělo být zefektivnění výkonu veřejné moci nejen z hlediska účastníků, ale i z hlediska státu jako takového.

Výhodou e-governmentu jsou úspory času i peněz. Další předností je rychlost a kontinuita úřadování. Úřadování se stává méně anonymní, ale současně odpadá nutnost kontaktu občanů s úředníky.(5)

K realizaci e-governmentu v České republice pomáhají strukturální fondy Evropské unie, které zároveň zlepšují postavení ČR v žebříčku hodnocení zemí v úrovni využívání e-governmentu. Nejnovější studie OSN nazvaná „Od e-governmentu k propojenému vládnutí“ z roku 2008 velmi detailně srovnala úroveň jeho rozvoje ve 192 zemích světa. Česká republika skončila na 25.místě, nejvýše ze střeoevropských zemí. První tři místa obsadily skandinávské země (v pořadí Švédsko, Dánsko, Norsko) a z post-komunistických zemí se nejvýše umístilo Estonsko (13.místo).

Zefektivnění vnitřní i vnější komunikace úřadů veřejné správy bude mít další pozitivní dopady na zvýšení konkurenceschopnosti naší ekonomiky i kvalitu života občanů.(6)

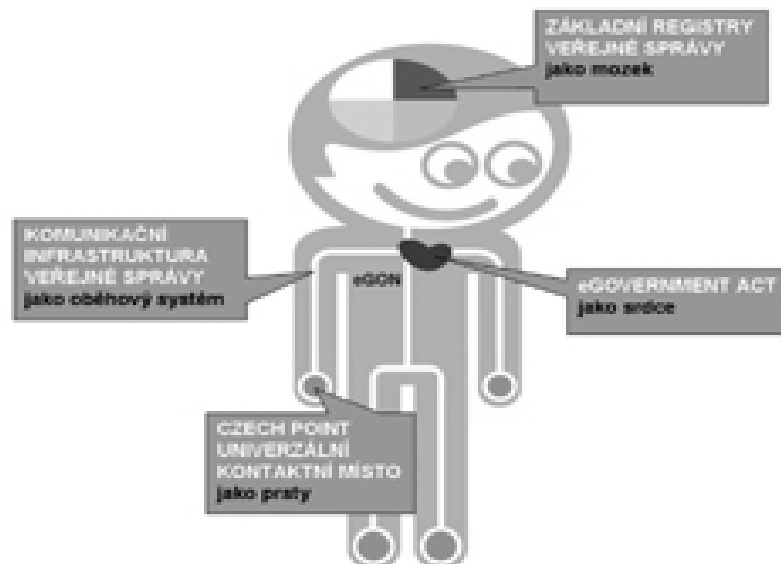
4.3 eGON

EGON, symbol e-governmentu, je v přeneseném významu živý organismus, ve kterém vše souvisí se vším a fungování jednotlivých částí se navzájem podmiňuje. Existenci a životní funkce Egonu zajišťuje:

- Prsty: **Czech POINT**,
- Oběhová soustava: **KIVS – Komunikační infrastruktura veřejné správy**,
- Srdce: **Zákon o eGovernmentu**,
- Mozek: **Základní registry veřejné správy**.

S Egonem přichází změna. Končí zbytečné obcházení úřadů, končí pocit beznaděje člověka před kolosem státní byrokracie. Místo toho dochází k zrovnoprávnění elektronických dokumentů s papírovými a vytvoření husté sítě univerzálních kontaktních míst, ze kterých každý může jednoduše elektronicky komunikovat se všemi úřady a institucemi.

Samozřejmě, že to nebude záležet jenom na Egonovi, ale především na všech, kterým je Egon určen, tedy na občanech, zaměstnancích veřejné správy a zastupitelích, ať už v obcích, či krajích.(12)

Obrázek 2: Egon s diagramy

zdroj: (12)

4.3.1 Czech POINT

Pobočky Czech POINTu umožňují na jednom místě získat všechny informace o údajích vedených v centrálních registrech.

Czech POINT je právně zakotven v zákoně č. 365/2000 Sb. o Informačních systémech veřejné správy. Czech POINT tedy český podací ověřovací informační národní terminál, redukuje přílišnou byrokracii ve vztahu občan – veřejná správa. Tento projekt byl spuštěn 28. března 2007. Cílem projektu je vytvořit garantovanou službu pro komunikaci se státem prostřednictvím jednoho univerzálního místa, kde je možné získat a ověřit data z informačních systémů veřejné správy, úředně ověřit dokumenty, převést písemné dokumenty do elektronické podoby.(4)

Významy jednotlivých slov skládajících slovo POINT jsou vlastně cílem projektu. Tedy hlavní vizí je vytvoření univerzální podatelny, ověřovacího místa a informačního centra, kde je možné získat všechna dostupná data z centrálních veřejných registrů, jako je obchodní rejstřík, částečně živnostenský rejstřík a katastr nemovitostí, ale i z neveřejných registrů spravovaných státem, například rejstřík trestů, včetně jejich ověření.

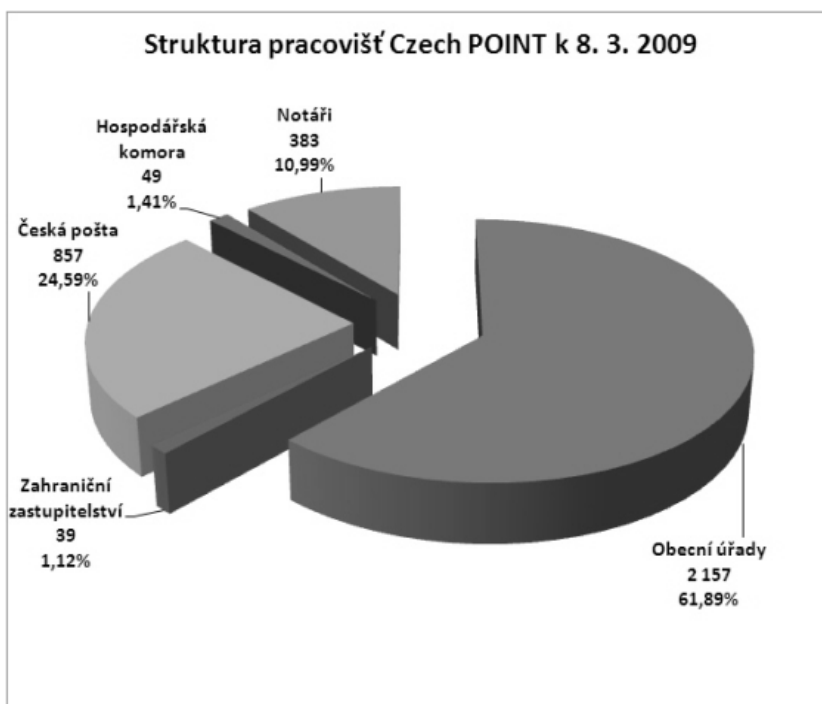
Dále bude možné úředně ověřit dokumenty nebo podpisy na listinách a provést převod písemných dokumentů do elektronické podoby a obráceně, získat informace o postupu probíhajících správních řízení vztahujících se k danému občanovi či mít možnost předložit jakékoli podání pro zahájení řízení ve všech věcech, ve kterých veškeré správní orgány rozhodují o právech občana, o právech chráněných zájmech a povinnostech.

Prvním doprovodným cílem projektu je omezit nároky orgánů veřejné správy na dokládání údajů, které o osobách, věcech, právech a povinnostech vede a spravuje stát v centrálních registrech.

Druhým doprovodným cílem projektu je umožnit uživatelům informačních technologií využívat služby e-governmentu, kdy prostřednictvím virtuálního Czech POINTu bude možné samostatně získávat některá data z centrálních registrů včetně jejich ověření nebo informace o stavu řízení nebo učinit jakékoli podání pro zahájení řízení, aniž by

bylo nutné využít služeb klasického Czech POINTu. Předpokladem realizace tohoto doprovodného cíle je existence nezpochybnitelné a ověřené pravosti podpisu žadatele i příslušného správního orgánu.

Základní stavební jednotkou Czech POINTu jsou úřady veřejné správy, zejména obecní a městské úřady, úřady městských částí, magistráty a úřady krajské. Dále jsou do projektu zapojeny některá zastupitelství České republiky v zahraničí, pobočky České pošty a kanceláře Hospodářské komory. Na všech těchto místech nalezneme pracoviště Czech POINTu a můžeme zde využít služeb, které nám projekt nabízí. Na vývoji projektu pracují vybraná ministerstva a správní úřady, rovněž jsou přijímány podněty od samosprávních subjektů i odborné veřejnosti.

Graf 1: Struktura pracovišť Czech POINT k 8.3.2009

zdroj: (10)

V současné době Czech POINT umožňuje občanům získat na jednom místě ověřené výstupy z centrálních registrů:

- ověřený výstup z katastru nemovitostí,
- ověřený výstup z obchodního rejstříku,
- ověřený výstup ze živnostenského rejstříku,
- ověřený výpis z rejstříku trestů,
- podání k Registru živnostenského podnikání,
- ověřený výpis z bodového hodnocení řidiče,
- ověřený výstup ze seznamu kvalifi kovaných dodavatelů,
- podání do registru účastníků provozu modulu autovraků.

Tři výpisy z centrálních registrů státní správy díky službě Czech POINT e-shop je možné objednat přímo z domova či kanceláře. Prostřednictvím webového formuláře lze objednat výpis ze živnostenského rejstříku, obchodního rejstříku a katastru nemovitostí.

Další plánované části projektu Czech POINT, které by měly být uskutečněny k datu 1. 7.2009. Již nyní se připravují pro Czech POINT další rozšíření – například podání do matrik (narození, úmrtí, svatba či registrované partnerství) a podání změn v evidenci obyvatel. Od poloviny roku 2009 bude možné převádět písemné dokumenty do elektronické podoby a naopak, získávat informace o průběhu soudních a insolventních řízení nebo požádat o potvrzení o bezdlužnosti na zdravotním a sociálním pojištění. Vzhledem k nárůstu agendy je samozřejmostí i průběžné zvyšování bezpečnostních standardů pro ochranu dostupných dat (audit přístupů do systému, bezpečnostní certifikáty apod.)

Czech POINT je ideálním kontaktním bodem veřejné správy. Do budoucna se připravuje úprava služeb, aby byly přístupné nejen na pobočkách Czech POINTů, ale prostřednictvím internetu kdekoli, kde občan právě potřebuje.(12)

- **Asistované místo Czech POINT na přepážce**

Bude určeno pro občany, kteří nechtějí komunikovat s veřejnou správou pomocí internetu a mělo by být ve všech obcích i na dalších místech, kde jsou přepážky Czech POINT (pobočky České pošty a Hospodářské komory atd.) Občan sem bude

chodit, aby učinil podání vůči jinému úřadu pomocí datové schránky, kterou ovšem on sám nedisponuje. Asistent na tomto místě ověří totožnost občana, pomůže mu správně vyplnit vhodný formulář, odešle tento formulář ke zpracování, přijme a vytiskne výstup, legalizuje ho (opatří ho ověřovací doložkou a razítkem), vybere poplatek a předá legalizovaný výstup občanovi.

Prostřednictvím datové schránky úřadu, kde bylo podání učiněno, ho úředník Czech POINTu postoupí do datové schránky úřadu cílového. Podání je opatřeno kvalifikovaným certifikátem úředníka. Znamená to, že díky zákonu č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů – tzv. eGovernment Act, by občan neměl být vázán místní a agendovou příslušností (úřady mají povinnost komunikovat mezi sebou prostřednictvím datových schránek). Občan tedy nebude muset chodit na úřad v místě svého trvalého bydliště.

- **Asistované místo Czech POINT na internetu**

Asistované místo Czech POINT na internetu (CzechPOINT@net) bude určeno pro fyzické (samozřejmě i právnické osoby) s aktivovanou datovou schránkou. Podání nebude vyžadovat kvalifikovaný certifikát na straně podávajícího. Na tomto místě občan identifikuje svou životní situaci, vyplní správný formulář, přidá další potřebné doklady nebo informace; občanem podaná informace je ověřena automaticky nebo vzdáleným Centrálním asistentem (případně si asistent může vyžádat doplnění informace – Centrální asistent jako helpdesk) a odešle žádost s podáním prostřednictvím své datové schránky; bude mít možnost výběru doručení – buď elektronicky do vlastní datové schránky, nebo v listinné podobě asistovanému místu Czech POINT, případně doručovací službou.

- **Vnitřní terminál Czech POINT**

Bude určen úředníkům. Vnitřní terminál Czech POINT je místo, kde úředník čerpá informace, ověřuje, podává podání směrem k e-governmentu (tam, kde požadované informace nejsou v jeho agendovém ISVS). Úředník má k dispozici jako další zdroj provozních informací Czech POINT Power User Forum.

Czech POINT Power User Forum je helpdeskový systém, diskusní fórum a eLearningové centrum. Jeho účastníky jsou zkušení a zdatní úředníci a uživatelé systému Czech POINT. Předpokládá se účast přibližně 400 osob po celém území České republiky, které budou mimo jiné zajišťovat výuku nových úředníků – asistentů.

- **Konverze dokumentů**

Po dovybavení všech Czech POINTích míst potřebnou technikou by mělo být na kterémkoli z nich možné učinit podání včetně příloh s rychlým dopravením v elektronické podobě prostřednictvím datových schránek na správné místo určení (typicky např. u žádosti o živnost).

Občané a podnikatelé s aktivovanou datovou schránkou si budou moci nechat na asistovaném místě Czech POINT konvertovat nejběžnější užívané dokumenty, které po autorizované konverzi odešle asistent do jejich datové schránky pro potřeby další výhradní komunikace s úřady.

- **Otevřené rozhraní spisových služeb**

Vzhledem k mohutnému nárůstu elektronické komunikace mezi jednotlivými úřady bude nutné definovat jednotné otevřené rozhraní pro výměnu písemností v elektronické podobě mezi spisovými službami různých dodavatelů.

Otevřené rozhraní spisových služeb by mělo být k dispozici na centrále Czech POINTu pro již existující kontaktní místa a dále u Informačního systému datových schránek (ISDS) pro přímé napojení úřad – spisová služba – datová schránka.

Snahou Ministerstva je docílit, aby občan musel obíhat úřady co nejméně, nejlépe vůbec. Proto podporuje i další projekty, které ulehčují komunikaci se samosprávou – umožňují např. zarezervovat čas na přepážce úřadu nebo přímo u konkrétního úředníka, rovněž dávají možnost sledovat, v jaké fázi řízení je žádost, kterou občan podal (jak elektronicky, tak „klasickou“ papírovou cestou).(10)

4.3.2 KIVS - Komunikační infrastruktura veřejné správy

Koncepce rozvoje komunikační infrastruktury veřejné správy významně posiluje koordinovanost jednotlivých složek veřejné správy v procesech využívání a rozvoje komunikační infrastruktury, což ve výsledku vede k efektivnějšímu vynakládání veřejných (státních) finančních prostředků v této oblasti.

Úspory pramení hlavně z:

- iniciálního snížení cen služeb při přechodu na nový model KIVS,
- postupného rozvoje otevřeného konkurenčního prostředí mezi vybranými poskytovateli a z tlaku tohoto konkurenčního prostředí na aktuální ceny služeb KIVS,
- přechodu na efektivnější technologie a perspektivnější modely jejich užívání,
- společného využití objemu konzumovaných služeb ve veřejné správě, a zejména v rovině objemových slev u hlasových služeb,
- vytváření technických a procedurálních podmínek pro náhradu komerčních služeb využitím již vybudované infrastruktury státu (infrastruktura MV, regionální a metropolitní sítě) a realizací příslušných migračních projektů.

Prakticky se úspory nákladů na úrovni jednotlivých subjektů veřejné správy projevují:

- snížením nákladů při zachování rozsahu a kvality služeb v souvislosti se snížením ceny služeb,
- zvyšováním kvality služeb při zachování původního objemu finančních prostředků na jejich zajištění, např. využitím principu univerzální přípojky a důrazem na optimalizaci stávající infrastruktury směrem k perspektivním telekomunikačním technologiím,
- redukcí nárůstu nákladů v případech výrazného navyšování kvality a objemu služeb, ke kterému by jinak v těchto případech docházelo.

Stěžejní částí KIVS je Centrální místo služeb (CMS), které je jediným místem výměny dat mezi jednotlivými informačními systémy veřejné správy (ISVS) a zároveň jediným

místem propojení k veřejné síti internet a ke specifickým neveřejným sítím (např. síť EU).

Nezbytnou součástí CMS je realizace propojovací sítě poskytovatelů (též PSP nebo InterConnect), která tvoří jediné logické místo propojení jednotlivých operátorů telekomunikačních infrastruktur poskytujících služby pro KIVS (zejména datové služby a služby telekomunikačních center typu housing/hosting), umožňuje též definovat procesy organizace a správy služeb, systém provozu, dohledu a monitorování KIVS a jí poskytovaných služeb.

Pro následující období je rozvoj technologické infrastruktury KIVS zaměřen na posílení infrastruktury centrálního místa služeb CMS (dále též CMS I) a realizace základu nové logické vrstvy nad CMS I (dále též CMS II).

Tento cíl zahrnuje:

- vybudování nové infrastruktury CMS I pod primární kontrolou centrálního zadavatele;
- zajištění pro subjekty státní správy plně transparentního přechodu ze stávajícího CMS na novou infrastrukturu CMS I;
- posílení plné redundance CMS II, doplnění portfolia jeho základních infrastrukturních služeb a případné navýšení kapacitních parametrů tak, jak bude vyžadovat reálný provoz a jak bude potřebné pro rozvoj logické vrstvy CMS II a systémů CzechPOINT, Portál veřejné správy a připravovaných datových schránek a centrálních registrů;
- příprava CMS I pro instalaci systémů typu CzechPOINT pro realizaci plánovaných projektů datových schránek a centrálních registrů;
- rozšíření konceptu CMS I na úroveň CMS II jakožto společné platformy pro integraci a další koordinovaný rozvoj služeb informačních zdrojů státu na základě spolupráce subjektů, které tyto zdroje spravují a provozují.(12)

4.3.3 Zákon o E-governmentu

„eGA čili zákon o eGovernmentu je eGonovo srdce, které ho přivádí k životu“

Cílem zákona o e-governmentu je vytvoření optimálních podmínek pro elektronickou komunikaci jak mezi občany a úřady, tak mezi úřady navzájem, a to včetně sledování toho, jak se věci vyvíjejí uvnitř úřadů. Vše bude probíhat se zachováním bezpečné elektronické identity občanů a důkladné ochrany osobních údajů. Smyslem není elektronizace jen některých agend či některých fází procesů ve veřejné správě, ale poskytnutí komplexního řešení pro všechny agendy, které jsou vykonávány orgány veřejné moci.(12)

Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů byl vyhlášen ve Sbírce zákonů 19. 8.2008 jako zákon č.300/2008 Sb.

Tento zákon ukládá povinnost používání datových schránek pro komunikaci:

1. mezi úřady navzájem,
2. úřadu s fyzickými a právními osobami, které mají datovou schránku.

Zákon o eGovernmentu, respektive zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který připravilo Ministerstvo vnitra, vyšel ve Sbírce zákonů 19. srpna 2008, a tak již nic nebrání tomu, aby se do 1. července 2009 zajišťovala jeho realizace. První polovina „o elektronických úkonech“ je věnována datovým schránkám. Ta druhá „o autorizované konverzi dokumentů“ zrovnoprávňuje papírovou a elektronickou verzi dokumentů. To znamená, že jakýkoliv dokument může být nyní použit dle potřeby ve verzi elektronické či papírové.

Úřady tak tomu, kdo bude mít datovou schránku, budou korespondenci zasílat v elektronické podobě, tomu, kdo ji nemá, dokumenty vytisknou a zašlou v papírové podobě. Tento zákon upravuje jednak oblast datových schránek, jednak oblast konverze dokumentů mezi elektronickou a listinnou podobou.(12)

4.3.4 Informační systém datových schránek

V případě informačního systému datových schránek se jedná o převedení běžného „papírového“ kontaktu na elektronický.

Datová schránka je elektronické (datové) úložiště, které je určeno k doručování dokumentů orgánů veřejné moci a k provádění podání vůči orgánům veřejné moci. V případě datových schránek se nejedná o tzv. „mailování“ tedy nejedná se o zaslání, ale o vkládání zpráv do konkrétní datové schránky. Datové schránky zřizuje a spravuje Ministerstvo vnitra ČR. Informační systém datových schránek je informačním systémem veřejné správy, který obsahuje datové schránky, metadata o uživatelých, jejich oprávněních a datových zprávách, které jsou prostřednictvím tohoto systému zasílány. Správcem informačního systému datových schránek je Ministerstvo vnitra ČR.(1)

Provozovatelem informačního systému datových schránek je držitel poštovní licence, tedy Česká pošta. Česká pošta také zajišťuje zavedení systému do provozu. Provoz systému musí být zahájen 1. 7.2009, kdy nabývá zákon č. 300/2008 Sb. účinnosti. Do té doby musí být systém nejen postaven, ale musí proběhnout i jeho ověření v pilotním provozu.(12)

Datové schránky mají pro občana a firmu přinést zjednodušení komunikace s úřady v elektronické podobě, přičemž bude zajištěna vyšší míra spolehlivosti než při běžné e-mailové komunikaci. Jedná se v podstatě o převedení běžného „papírového“ kontaktu na elektronický. Datová schránka bude umožňovat komunikaci s veřejnou správou. Povinně budou mít datovou schránku právnické osoby, tedy veškeré subjekty veřejné správy, včetně neziskových organizací, a komerční firmy. Mohou si je, v případě zájmu zřídit i fyzické osoby, občané.(1)

Když budou mít občané nebo firmy zřízenou datovou schránku, budou úřady své písemnosti doručovat primárně právě do ní. Orgány veřejné moci budou mít při vzájemné komunikaci povinnost použít elektronickou formu komunikace prostřednictvím datových schránek. Dojde tak ke snížení výdajů a ke zvýšení efektivnosti činností vykonávaných orgány veřejné moci.

Další důležitou součástí zavedení datových schránek je informační kampaň, která s funkcemi a obsluhou datových schránek detailně seznámí všechny uživatele od velkých státních institucí a velkých podniků až po nejmenší obce a řadové uživatele.

Výhody plynoucí z datových schránek:

- cena za tuto službu bude obecně nižší, než jaké jsou stávající poštovní poplatky,
- nebude nutné chodit pro doporučenou zásilku na poštu,
- výrazně se zjednoduší proces přijímání a odesílání zásilek pro velké instituce a podniky.(12)

Datové schránky budou od 1. 7.2009, kdy začne platit Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, povinné pouze pro veřejnou správu a právnické osoby. Fyzické a fyzické podnikající osoby si je mohou v případě zájmu zřídit také, ale není to jejich povinností. To znamená, že občan, který není právnickou osobou a sám od sebe nebude chtít datovou schránku zřídit, bude i nadále dostávat úřední poštu v papírové podobě.

Každému úřadu bude jakákoliv pošta od jiného úřadu, od právnických osob, od podnikajících fyzických osob a případně i od fyzických osob přicházet jen do datové schránky. Naopak prostřednictvím datové schránky budou úřady odesílat poštu na jiný úřad, mnoha právnickým osobám a podnikajícím fyzickým, případně některým fyzickým osobám. Přes datové schránky by se měl e-government dostat do malých a středních obcí.

Komunikace prostřednictvím datových schránek by tedy měla splňovat následující:

- elektronickou formu – rychlá a levná forma,
- zaručenost – žádný dopis by se neměl ztratit,
- bezpečnost – nikdo by neměl podání číst.

System datových schránek bude fungovat následujícím způsobem podání. Prostřednictvím svojí datové schránky vyberete adresáta, kterému má být doručena. System připojí k datové zprávě tzv. kvalifikované časové razítko (informace o čase odeslání) a dodá ji do datové schránky osoby, kterou jste označili jako adresáta. System

zároveň oznámí Vám - odesílateli, že datová zpráva, kterou jste odeslali, byla dodána do datové schránky adresáta. Zároveň systém vyrozumí adresáta, že do jeho datové schránky byla dodána nová zpráva. (Toto vyrozumění provede například tím, že odešle e-mail na jeho elektronickou adresu).(12)

4.3.5 Registry veřejné správy

Cílem projektu je vytvořit základní registry, které budou orgánům veřejné moci sloužit jako zdroj nejčastěji využívaných údajů při výkonu veřejné správy. Celkem vzniknou čtyři základní registry a informační systém základních registrů, který nad nimi bude zajišťovat rozhraní. Tyto základní registry by měly zvýšit efektivitu práce v rámci veřejné správy. Jeho prostřednictvím dojde k jednotně řízené komunikaci mezi základními registry veřejné správy navzájem a mezi základními registry a agendovými informačními systémy.(12)

10. září 2008 schválila vláda ČR návrh zákona o základních registrech, který právně zakotvuje základní registry a informační systém základních registrů, vytváří legislativní podmínky pro sdílení dat orgány veřejné moci, upravuje institut referenčního údaje jakožto údaje, který úřady mohou považovat za správný, aniž by jeho správnost dále ověřovaly, a zavádí systém identifikátorů umožňující bezpečné sdílení dat. Na tento zákon budou navazovat čtyři zákony upravující jednotlivé základní registry.

Zástupnými slovy pro registry veřejné správy je dnes „duplicita“ a „neaktuálnost vedených údajů“ většina informačních systémů veřejné správy vede údaj, jako jsou jméno, adresa, rodné číslo nebo jiné kontaktní údaje, které jsou aktuální pouze jednou v okamžiku svého založení. Občan předá aktuální informace, ale ty postupem času zastarávají. Během života občanů dochází k různým změnám, jako jsou např. změna bydliště, změna rodinného stavu, změna zaměstnání atd. Všechny tyto změny by měly být nahlášeny na příslušném úřadě, ale mnohdy tomu tak není. Situaci nevylepší ani postoj některých resortů, které spolu vzájemně příliš nekomunikují. V mnoha případech dochází k nejednotnosti údajů. Proto je třeba vytvořit jeden základní registr, kam by všechny orgány veřejné správy mohly přistupovat.

Po vytvoření základních registrů už nebude nutné hlásit změny informací o občanovi na všech institucích, ale pouze občan oznámí změnu prostřednictvím své obce veřejné správě a úředník poté tuto aktualizaci avizuje registru obyvatel a tím bude údaj zpřístupněn všem ostatním úředníkům.

Využívání dat ze základních registrů zbaví občany povinnosti opakovaně dokládat údaje různým úřadům. Každý údaj bude sdělen pouze jednou, následně se promítne do základního registru a jeho prostřednictvím do dalších informačních systémů veřejné správy. Obíhat tedy budou už pouze data a nikoliv občan.

Celou koncepcí systému základních registrů se prolíná několik principů, jejichž hlavním účelem je ochrana dat před zneužitím. Prvním z nich je použití systému bezvýznamových identifikátorů fyzických osob. Každá fyzická osoba bude mít přidělen tzv. zdrojový identifikátor, z něhož budou odvozeny další, tzv. agendové identifikátory fyzických osob pro každou agendu, ve které daná osoba figuruje. Díky tomu, že v každé agendě bude osoba označena jiným identifikátorem, bude možné zabránit neoprávněnému sdílení údajů mezi agendami. Dalším bezpečnostním opatřením je striktní rozdělení rolí mezi různé úřady. V praxi tak bude jeden úřad správcem vlastního registru, jiný úřad bude zajišťovat provoz informačního systému základních registrů a v neposlední řadě zde sehraje speciální úlohu Úřad pro ochranu osobních údajů, který bude generovat identifikátory fyzických osob pro jednotlivé agendy a na základě oprávněných požadavků je převádět mezi sebou. Součástí koncepce je i centrální systém správy rolí pro přístup k datům, který zajistí, že ke každému referenčnímu údaji v jednotlivých základních registrech bude moci přistupovat pouze úředník, který je k tomu ze zákona oprávněn. Veškeré přístupy k referenčním údajům budou samozřejmě evidovány a budou tak moci být i kdykoliv zpětně kontrolovány.

Klasifikace vedených údajů je v připravovaném zákoně o základních registrech následující:

- **referenční údaje** – tyto aktuální údaje budou centrálně uchovávané pouze v jednom základním registru a ostatní registry budou tento údaj ze základního registru přebírat,

- **referovaný údaj** – je takový, který je veden v informačním systému veřejné správy a je referenčním v základním registru, informační systém veřejné správy bude mít povinnost všechny referenční údaje ze základních registrů přejímat,
- **ostatní údaje** – jsou to údaje, které nemusí být přebírány ze základních registrů a mohou být vedeny podle úvahy příslušného orgánu veřejné správy.(4)

Údaje z těchto registrů, neboli, tzv. referenční údaje, budou využívány jako jedinečné a nejdůležitější datové zdroje pro orgány veřejné moci. V praxi již tedy nebudou orgány veřejné moci zjišťovat referenční údaje pro své potřeby z různých zdrojů, ale pouze z těchto základních registrů. Tento nový přístup zajistí kvalitní údaje efektivně využívané pro výkon veřejné správy.(12)

Ministerstvo vnitra jako současný koordinátor projektu základních registrů navrhuje vytvořit čtyři základní registry:

- **RUIAN** - registr územní identifikace katastrálních území a nemovitostí,
- **ROB** - registr obyvatel,
- **ROS** - registr osob,
- **RPP** - registr práv a povinností.(4)

Registr územní identifikace katastrálních území a nemovitostí bude obsahovat územní a správní členění státu, ulice, domy, adresní body a informace o vlastnících. Aktualizace bude probíhat na základě změn legislativy a rozhodnutí orgánů veřejné správy. Tento registr bude referenční pro údaje adresa nemovitosti.

Údaje o území České republiky jsou ve veřejné správě jedny z nejčastěji užívaných. Jde zejména o údaje o adresách, které při své činnosti potřebuje většina orgánů veřejné správy. Řada z těchto orgánů však využívá i údaje, které vymezují umístění území v terénu. Četnost využití a neexistence jediného zdroje, který by garantoval správnost, přesnost a úplnost takových údajů, vedla k rozhodnutí vytvořit základní registr územní identifikace, adres a nemovitostí (RUIAN).

V registru budou obsaženy údaje o základních územních prvcích (území státu, regionu soudržnosti, vyššího územního samosprávného celku, kraje, okresu, správního obvodu obce s rozšířenou působností a obce s pověřeným obecním úřadem, území obce, vojenského újezdu, správního obvodu v hlavním městě Praze, městského obvodu a městské části ve statutárních městech a v hlavním městě Praze, základní sídelní jednotky a dále katastrální území, stavební objekt, adresní místo a pozemek v podobě parcely) a územně evidenčních jednotkách (část obce a ulice a jiné veřejné prostranství).

Údaje vedené o těchto jednotkách budou identifikační (kód, název) a lokalizační (definiční bod, hranice). O územních prvcích parcela a stavební objekt budou v registru vedeny některé další údaje, včetně zprostředkovaných údajů z informačního systému katastru nemovitostí o vlastnictví a vlastnících.

Registr bude naplňován prostřednictvím informačního systému, který by měl sloužit ke správě údajů o územních prvcích a územně evidenčních jednotkách. Při jejich zápisu se klade důraz na to, aby údaje vkládal subjekt, v rámci jehož činnosti územní prvek vzniká (správce registru, Český statistický úřad, stavební úřady a obce). Pouze v případě stavebních objektů zapisuje některé údaje (získané od obcí, např. předělená čísla popisná nebo evidenční) zprostředkovaně stavební úřad. Tento způsob byl zvolen proto, že při vydání kolaudačního souhlasu nebo při oznámení o užívání objektu jsou poprvé pohromadě údaje stavební objekt identifikující, lokalizující a popisující.

Dodržením zásady, že většinu údajů vkládá subjekt, v rámci jehož činnosti územní prvek vzniká, a zásady, že většina údajů bude nabývat platnosti zápisem do registru, bude zajištěna maximální míra jejich správnosti. Tyto údaje budou referenční. Lokalizační údaje však budou považovány za referenční pouze tam, kde je katastrální mapa vedena v digitální podobě.

Registr bude naplněn prostřednictvím stávajících informačních systémů vedených MPSV (územně identifikační registr ÚIR-ADR), ČÚZK (informační systém katastru nemovitostí), ČSÚ (registr sčítacích obvodů a budov) a MV (údaje o adresách z informačního systému evidence obyvatel). Po jeho naplnění některé z těchto zdrojů zaniknou, jiné zásadně omezí nebo změní zpracování a používání dat o územních

prvcích a územně evidenčních jednotkách. Po naplnění bude dále probíhat fáze čištění a ověřování správnosti dat případně i jejich doplnění.

Vybudování základního registru územní identifikace adres a nemovitostí si vyžádá finanční prostředky jednak na vybudování registru a jeho informačního systému, jednak na přizpůsobení některých stávajících informačních systémů. Po zřízení registru územní identifikace, adres a nemovitostí by mělo dojít k podstatnému omezení investičních, provozních a administrativních nákladů v oblasti práce se základními údaji o území České republiky.

Údaje ze základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí se stanou jedním ze základních kamenů národní geoinformační infrastruktury budované mj. na základě evropské Směrnice o zřízení infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE). Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s MV a ČÚŽK připravuje transpozici této směrnice do českého právního řádu formou novely zákona o právu na informace o životním prostředí.

Primárním účelem směrnice je zajistit dostupnost dat ze všech v ní vyjmenovaných tematických oblastí pro efektivnější tvorbu, provádění a kontrolu politik v oblasti životního prostředí. Tato data však budou využívána i ve všech ostatních oblastech života, kde je to možné. V rámci implementace směrnice se budou postupně přijímat opatření pro koordinaci mezi tvůrci a uživateli předmětných informací, s cílem zajistit porovnatelnost informací a znalostí z různých odvětví.(12)

Registr obyvatel bude obsahovat všechny občany s trvalým bydlištěm, cizince s povolením k pobytu a občany jiných států se záznamem v jiném českém registru. V registru obyvatel bude na místo rodného čísla uváděno číslo sociálního pojištění. Registr obyvatel bude integrován nebo přímo převezme funkci dnešního informačního systému matrik.

Údaje o fyzických osobách budou vedeny v menším rozsahu, než v jakém jsou vedeny v informačním systému evidence obyvatel, protože základní registr má být dostupný širší skupině úřadů, která pro výkon běžných agend podrobnější osobní údaje nepotřebuje. Naopak, pokud by takové údaje daný úřad potřeboval, je vhodné, aby využil přístup do evidence obyvatel, který bude sloužit pro mnohem užší okruh úřadů.

V registru obyvatel budou o fyzických osobách vedeny údaje v rozsahu příjmení, jméno, adresa místa pobytu, datum, místo a okres narození a úmrtí (přičemž u místa a okresu narození bude opět v registru obyvatel veden pouze odkaz do základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí) a státní občanství. Dalšími údaji, sloužícími spíše jako podpůrné pro další informační systémy a projekty, které jsou v oblasti e-governmentu realizovány, jsou čísla elektronicky čitelných dokladů (tj. čísla **elektronických občanských průkazů**, které Ministerstvo vnitra připravuje) a údaj o tom, zda má daná fyzická osoba zpřístupněnou datovou schránku.

Čísla elektronických občanských průkazů budou sloužit těm úřadům, které k tomu budou mít příslušné oprávnění, aby mohly prostřednictvím údajů v registru obyvatel ověřit totožnost fyzické osoby. Údaj o zpřístupnění datové schránky bude sloužit všem úřadům, aby mohly osobám, které mají zřízenou datovou schránku, zasílat dokumenty v elektronické podobě.

Údaje vedené v registru obyvatel jsou vždy v aktuálním stavu. Pokud úřad bude potřebovat data předcházející, musí si je vyžádat v agendovém informačním systému, který je zdrojovým pro registr obyvatel (např. evidence obyvatel). Uvedené údaje vedené v registru obyvatel jsou absolutním minimem údajů, které jsou považovány za nezbytné pro výkon veřejné správy. Z hlediska ochrany osobních údajů je vždy lepší, ačkoliv se počítá s co nejvyšší možnou mírou bezpečnosti systému, aby jich bylo pohromadě co nejméně, zvlášť pokud mají být dostupné širšímu okruhu oprávněných osob.

Pro přístup k údajům o fyzických osobách ze základního registru obyvatel bude využíváno přepočítávání identifikátorů fyzických osob Úřadem pro ochranu osobních údajů. Oprávnění pro provedení daného přepočítání je vázáno na obsah základního registru práv a povinností – v něm musí být daná role oprávněna pro získání agendového identifikátoru fyzické osoby v registru obyvatel z agendového identifikátoru fyzické osoby, který má při výkonu své agendy k dispozici. Teprve pokud získá agendový identifikátor fyzické osoby v registru obyvatel, může o ní získat ostatní údaje z registru obyvatel, k nimž má oprávnění.(12)

Registr osob řeší vytvoření jednotného referenčního zdroje, který bude zahrnovat všechny typy osob podnikatelského i nepodnikatelského charakteru a integrační propojení jednotlivých evidencí osob. V registru osob se povedou referenční údaje o osobách na území ČR.

Český statistický úřad (ČSÚ) připravil návrh zákona o základním registru osob. Nutnost vzniku registru jako nového informačního systému je umocněna především celkovým počtem agendových informačních systémů, které bude registr osob zastřešovat. Registr osob bude vést referenční údaje, které vycházejí z 84 agendových informačních systémů. Mezi nejvýznamnější patří ty, které vedou živnostenské úřady a rejstříkové soudy, statistickým zpracováním se věnuje Český statistický úřad.

ČSÚ se dlouhodobě zabývá vytvářením statistických registrů s cílem postihnout celou populaci právních subjektů působících na území ČR. Jako jediný shromažďuje údaje od všech správních a dalších orgánů s cílem vytvořit jednotně popsanou populaci všech právních jednotek v registru ekonomických subjektů.

ČSÚ má dlouholetou zkušenost v problematice propojování a sjednocování různých datových zdrojů v jeden celek, jak metodickou, technickou a technologickou, tak zkušenost s přípravou potřebné legislativy a z řízení, spravování a vedení identifikace subjektů v registru. Rovněž vytváří systémy pro poskytování dat z registru, ať už formou dostupu přes internet nebo produkováním dat z registru pro celé spektrum uživatelů jak ve státní správě, tak mimo ni. Všechny tyto zkušenosti budou využity při legislativní, obsahově metodické a realizační přípravě základního registru osob.

V registru osob se povedou referenční údaje o osobách na území ČR. Základním principem, určujícím subjekt, jenž lze považovat za osobu, o které budou vedeny údaje v ROS, je princip evidence či registrace osoby před tím, než zahájí svou činnost (výrobu, poskytování služeb), u některého správního subjektu nebo jiného úřadu ve smyslu příslušných zákonů upravujících vstup do podnikání nebo zahájení poskytování služeb či výroby.

V registru osob budou vedeny pouze referenční údaje v aktuální podobě, zatímco v příslušném agendovém informačním systému bude uchována celá historie.

Realizace tohoto záměru je závislá na navazujících právních předpisech, které upraví povinnost zapisovat údaje do základního registru v souladu se zákonem o základních registrech, a současně závisí na realizaci informačního systému základních registrů spravovaného zvláštním úřadem, Správou základních registrů.

Zákon předpokládá, že údaje zapisované do základního registru osob budou zapisovány s využitím číselníků k tomu vytvořených (např. právní forma, právní stav) a s využitím odkazů na údaje vedené v ostatních základních registrech.(12)

Registr práv a povinností bude obsahovat údaje o působnosti orgánů veřejné moci (úřadů). Tyto údaje se vztahují k agendám, které úřady vykonávají. Pro výkon agendy potřebují úřady přístup k některým údajům v základních registrech a informačních systémech. Registr práv a povinností bude tedy obsahovat přehled agend vykonávaných orgány veřejné moci, informaci o tom, který úřad kterou agendu vykonává, a definice, které jsou pro výkon agend potřebné.(8)

Základní registr práv a povinností je registr, jehož obsah je oproti ostatním základním registrům mnohem obtížněji vymezenitelný. Tento základní registr je tvořen dvěma hlavními oblastmi – první je oblast působnosti orgánů veřejné moci (úřady z pohledu legislativy nemají práva a povinnosti, ale pouze vykonávají působnost, která je jim stanovena právními předpisy) a druhá je oblast práv a povinností fyzických a právnických osob. Smyslem tohoto registru je taktéž vytvoření prostoru, který se bude postupně naplňovat údaji o právech a povinnostech nejčastěji využívanými ze strany úřadů. Které údaje to budou, stanoví postupně zvláštní právní předpisy.

Prvotním obsahem registru práv a povinností budou údaje o působnosti orgánů veřejné moci (tedy úřadů). Tyto údaje se vztahují k agendám, které úřady vykonávají. Pro výkon agendy potřebují úřady přístup k některým údajům v základních registrech a informačních systémech (tzv. agendových informačních systémech). Za tímto účelem jim budou přiděleny role. Role budou v registru práv a povinností vymezeny tabulkou obsahující informaci o tom, jaký typ oprávnění daná role má (číst/zapisovat) k jakému údaji v daném základním registru nebo informačním systému.

Protože většina údajů, které mají být v tomto registru vedeny, v současné době není na centrální úrovni shromažďována, jsou ústřední správní úřady povinny zaregistrovat

agendy, které mají ve své působnosti (tj. vložit do registru práv a povinností údaje o agendě včetně definice rolí). Následně se úřady, které danou agendu vykonávají, zaregistrují jako vykonavatel dané agendy (tj. vloží do registru práv a povinností informace o tom, kterou agendu vykonávají a jaké role v ní zastávají). Získání těchto údajů je naprosto klíčové pro fungování všech základních registrů – pokud není zaregistrována agenda, při jejímž výkonu úřad potřebuje přístup k údajům ze základních registrů, nebude mu tento přístup umožněn. Pak nebude moci využívat výhod snadného přístupu k referenčním údajům a zejména veřejnost bude jistě vyvíjet velký tlak na to, aby občané nemuseli dokládat údaje, které je možné získat ve spolehlivé formě ze základních registrů.

Údaje o právech a povinnostech fyzických a právnických osob se budou jednak získávat z rozhodnutí orgánů veřejné moci, na jejichž základě došlo ke změně referenčních údajů v základních registrech, a dále zde budou vedeny údaje o právech a povinnostech, o kterých to stanoví zvláštní právní předpis. Údaje o rozhodnutích úřadů budou v registru vedeny tak, aby bylo možné vystopovat historii vývoje hodnoty daného referenčního údaje. Obecně totiž v základních registrech vedena není, protože se vychází ze zkušenosti, že zpravidla úřady potřebují znát pouze aktuální údaj. V případě potřeby znalosti historické hodnoty údaje je možné jej dohledat v agendovém informačním systému.

Vzhledem k tomu, že údaje o právech a povinnostech osob mohou být citlivé, bude náležitě zužitkován systém agendových identifikátorů fyzických osob tak, aby nebylo možné údaj o osobě, která disponuje daným právem nebo má určitou povinnost, zjistit bez dostatečného oprávnění.(12)

4.3.6 Elektronický podpis

Princip elektronického podpisu vychází z existence soukromé (tajné) informace (číslo), kterou vlastní jenom podepisující osoba a nikdo jiný, a tato informace (číslo) reprezentuje jeho schopnost vytvořit elektronický podpis pod určitým dokumentem. Toto číslo je tajnou informací – daty pro vytvoření elektrického podpisu.

U elektronického podpisu probíhá podepisování velmi podobně jako na papíru, přičemž místo papírového dokumentu máme k dispozici elektronický dokument (v podstatě jedno velmi velké číslo) a místo podpisové schopnosti máme druhé číslo – tajné podepisovací číslo. Určitým matematickým spojením těchto dvou čísel vzniká číslo nové, a tím právě elektronický podpis. Ten je možné připojit k podepsovanému dokumentu, přenášet jej s ním na dálku - např. e-mailem, uložit podepsaný dokument na jakémkoliv médium umožňující digitální záznam.

Pro elektronické podpisy se dnes používá především metody asymetrické kryptografie, tedy metody používající dvou klíčů – tajného (soukromého) a veřejného. Pomocí hashovací funkce se z dokumentu vytvoří textový řetězec pevné délky – tzv. hash hodnota. Při podpisu dokumentu se nejprve vypočte hash hodnota a ta se zašifruje některým asymetrickým algoritmem (dnes obvykle RSA) s použitím soukromého klíče podepisující osoby. Výsledkem je elektronický podpis, který splňuje stejné bezpečnostní kritéria jako podpis celého dokumentu. Elektronický podpis je nepřenositelný na jiný dokument, je tedy pro každý různý podepsaný dokument různý. Použití elektronického podpisu tedy umožňuje současně zjistit, zda došlo k nějakému zásahu do obsahu dokumentu po jeho podepsání, tedy kontroluje integritu elektronického dokumentu.

Postup elektronického podepisování probíhá v následujících krocích:

1. uživatel získá nástroj pro vytváření a ověřování elektronického podpisu,
2. tímto programem vygeneruje dvojici soukromého a veřejného klíče,
3. veřejný klíč společně s doklady prokazující totožnost osobně předloží poskytovateli certifikačních služeb, vystavený certifikát je uložen na médium,
4. uživatel se může začít podepisovat pomocí svého soukromého klíče a jiné osoby si mohou pomocí veřejného klíče ověřit pravost podpisu.(7)

4.3.7 Elektronický občanský průkaz

V souvislosti s celkovou elektronizací veřejné správy a potřebou jednoznačného určení totožnosti občana se připravuje zavedení nového elektronického občanského průkazu

(dále jen eOP). Bude se jednat o identifikační kartu formátu ID 1, kterou v souvislosti s elektronizací veřejné správy, tzv. e-governmentem, doporučuje i Evropská unie.

Cílem navrhovaného zavedení eOP je vytvořit jednotný nástroj, který vedle stávajících funkcí občanského průkazu (prokazování totožnosti) bude nově plnit funkci jedinečného a univerzálního prostředku, jehož užitím – jak ze strany občanů České republiky, tak ze strany orgánů veřejné správy – bude možné identifikovat občana ČR pro přístup do základních registrů veřejné správy (základní registr obyvatel, základní registr práv a povinností, základní registr osoba a základní registr územní identifikace, adres a nemovitostí) a dalších informačních systémů veřejné správy. Tímto prostředkem prokázání totožnosti (identifikace) občana ČR bude nový elektronický občanský průkaz.

Nový průkaz eOP bude vydáván ve dvou variantách, které by se měly navzájem lišit technickým vybavením. V obou variantách se bude jednat o typ ID karty se strojově čitelnými údaji a se zabezpečením 2D čárovým kódem. Jedna z variant bude navíc moci obsahovat kontaktní elektronický čip. Navrhuje se, že vydání eOP s kontaktním čipem bude zatíženo správním poplatkem. Obsah kontaktního čipu se bude aktivovat prostřednictvím PIN kódu, jehož číselnou podobu bude znát pouze držitel eOP. Forma zápisu a rozsah údajů, které budou zapisovány do čipu, budou stanoveny zákonem.

Platnost eOP se navrhuje na dobu deseti let. Předpokládaná doba plné funkčnosti kontaktního čipu bude nejméně pět let od vydání eOP, nefunkčnost čipu nezpůsobí neplatnost dokladu.

Využití tzv. 2D čárového kódu (2D bar-code), v němž bude obsažen agendový identifikátor fyzické osoby pro agendu občanských průkazů a číslo občanského průkazu, umožní držiteli eOP komunikovat se základními registry veřejné správy.

Občanský průkaz jako univerzální identifikační doklad občana má sloužit především k prokázání totožnosti fyzické osoby, zejména ji identifikovat pomocí zobrazení obličeje (aktuální podoby), příjmení, jména, data a místa narození a státního občanství. V souvislosti s celkovou koncepcí základních registrů bude upuštěno od užití rodného čísla jako jednoznačného identifikátoru, to má být nahrazeno bezvýznamovým identifikátorem fyzické osoby.

Navrhuje se možnost vydávat nový občanský průkaz – jako nepovinný doklad – i občanům mladším 15 let, aby se tak usnadnila možnost jejich identifikace. Tento identifikační doklad bude moci používat občan mladší 15 let i jako cestovní doklad v rámci Evropské unie. Dále se připravuje právní úprava, která umožní vydávat občanský průkaz též občanům České republiky, kteří nejsou hlášeni k trvalému pobytu na území České republiky. V obou uvedených případech budou tito občané držiteli občanského průkazu na základě svého rozhodnutí, nikoliv na základě povinnosti stanovené zákonem.

Podání žádosti o vydání eOP může občan učinit na kterémkoliv obecním úřadě obce s rozšířenou působností od 1. ledna 2010.(12)

4.3.8 E-government a osobní údaje

Zavedení e-governmentu se sebou nese nejen pozitiva, ale i negativa. Jedním z nich je i riziko napadení či poškození elektronicky vedených informačních systémů, resp. jejich obsahu.

Toto nebezpečí je o to závažnější, že právě díky moderním technologiím lze poměrně snadno soustředit nesrovnatelně větší množství informací, než je tomu při použití klasických prostředků, a díky internetu je rychle a snadno předávat po celém světě.(5)

Bezpečnost v oblasti informatiky je mnohdy chápána jako ochrana před útočnickými z vnějšího prostředí do prostředí informačního systému, který je připojen k internetu. Základ bezpečnosti se ale v dnešní době nachází především uvnitř organizace.

Nejdůležitější je zajištění informačního systému zevnitř organizace ze strany jeho uživatelů, protože uživatelé a obsluha informačního systému způsobují více než 80% všech závažných problémů, jako jsou ztráty dat a kompromitace citlivých dat.

Zajištění bezpečnosti informací vymezuje zákon o ochraně utajovaných skutečností.

Ochrana je prováděna společnými opatřeními v oblasti:

- **personální bezpečnosti** – spočívá v řízení vstupu do prostor, kde jsou utajované informace, do těchto prostor mohou pouze osoby, které mají bezpečnostní prověrku;
- **fyzické bezpečnosti** – jako ochrany objektu a místnosti proti nepovolenému vstupu;
- **administrativní bezpečnosti** – kterou je myšlena evidence informací, dokumentů, předpisy, příručky, směrnice a další dokumenty, jejichž pravidla osoby pracující s utajovanými informacemi dodržují;
- **bezpečnosti informačních a komunikačních technologií** – informační systém musí být oddělen od nebezpečných sítí, musí mít minimum vstupů a výstupů, nastavován přístup u jednotlivých dokumentů nebo skupin atd..(4)

5 Analýza stávající situace

V kapitole 5 se budu zabývat analýzou současného stavu. Tuto analýzu provedu ze získaných informací, které jsem obdržela na Městském úřadě v Tišnově a z výsledků provedených průzkumů prostřednictvím Dotazníku pro občany města Tišnov a obcí Tišnovska a Dotazníku pro Městský úřad v Tišnově.

5.1 Region Tišnovsko

Region Tišnovsko se rozkládá na severozápadním okraji okresu Brno – venkov i Jihomoravského kraje a tvoří ho 61 obcí. Z nichž 90% je menší než 1000 obyvatel. Tento počet svědčí o velké roztržitosti sídelní struktury regionu Tišnovsko. Celý region má přibližně 28 000 trvale bydlících obyvatel a na počtu obyvatel okresu Brno – venkov se podílí 16,8%. Rozloha regionu (270,2 km²) tvoří 21,8% rozlohy celého okresu Brno - venkov. Hustota zalidnění je výrazněji podprůměrná (92 obyvatel na 1 km²), a to oproti okresní hustotě zalidnění (140 obyvatel na 1 km²) i průměru za celou Českou republiku (130 obyvatel na 1 km²). Je to dáno strukturou osídlení s převahou malých obcí.

Region Tišnovsko má přirozené funkční regionální středisko – město Tišnov, které je jak svojí populační velikostí, tak koncentrací nabídky služeb a práce, významným střediskem osídlení v rámci celého Jihomoravského kraje (dvanácté největší město v kraji). Navíc je zařazeno do souboru středisek, které byly v roce 2003 vybrány jako pověřené obce III. stupně.

Obecní úřady (městské úřady) obcí s rozšířenou působností (tzv. obcí III. stupně) jsou mezičlánkem přenesené působnosti státní správy mezi krajskými úřady a obecními úřady. Obecní úřady obcí s rozšířenou působností mají oproti ostatním obecním úřadům některé oblasti působnosti navíc, a to nejen pro svůj vlastní, základní správní obvod, ale zpravidla i pro další obce v okolí.

Obce s rozšířenou působností vykonávají následující potřebné agendy, které lidé nejčastěji využívají:

- evidence obyvatel,

- vydávání cestovních a osobních dokladů, řidičských průkazů, technických průkazů,
- evidence motorových vozidel,
- živnostenské oprávnění,
- výplata sociálních dávek,
- sociálně-právní ochrana dětí,
- péče o staré a zdravotně postižené,
- vodoprávní řízení, odpadové hospodářství a ochrana životního prostředí,
- státní správa lesů, myslivosti a rybářství nebo
- doprava a silniční hospodářství (silniční správní úřad, stanovení místní úpravy provozu dopravním značením atd.).(15)

Obyvatelstvo

Sídelní struktura regionu Tišnovsko je charakteristická poměrně velkou rozdrobeností a také hustotou. Venkovské osídlení je rozdrobeno do velkého počtu malých sídel a obcí. Podíl městského obyvatelstva (město Tišnov) na celkové populaci regionu činí jednu třetinu (33,3%).

Současná úroveň vzdělanosti obyvatel v zásadě odpovídá situaci v Jihomoravském kraji a celé České republice. Na Tišnovsku trvale bydlí nižší podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva ve srovnání s Jihomoravským krajem a Českou republikou, neboť vysoce vzdělané obyvatelstvo je obecně koncentrováno do nejvýznamnějších hospodářských center (v případě Jihomoravského kraje především do Brna).

Ve struktuře obyvatel podle vzdělání na Tišnovsku dominuje skupina obyvatel s neúplným středoškolským vzděláním, tj. vyučení a bez maturity (40,8% obyvatel starších 15 let), výrazněji jsou dále zastoupeni obyvatelé s úplným středoškolským vzděláním s maturitou (24,8%) a se základním vzděláním (22,4%). Vysokoškolské vzdělání má 7,5% obyvatel.

5.1.1 Městský úřad Tišnov

Městský úřad v Tišnově byl ustaven dne 24. 11.1990 nabytím účinnosti zákona č. 367/1990 Sb. o obcích, který v § 58 a následujících zakotvuje základní pravidla pro jeho činnost a fungování. Současně byl tímto zákonem zrušen tehdejší Městský národní výbor.

Městský úřad tvoří starosta, zástupce starosty, tajemník a další pracovníci. Pro jednotlivé úseky činnosti byly městskou radou zřízeny odbory, které jsou součástí městského úřadu.

Městský úřad v samostatné působnosti - je výkonným, pomocným, orgánem při samostatné správě záležitostí města. Městský úřad v přenesené působnosti - vykonává za stát státní správu v rozsahu, ve kterém mu byl její výkon svěřen.(13)

Elektronické úkony ve vztahu úřad – občan, jsou v Tišnově zastoupeny pouze dvěma možnými způsoby:

1. elektronická podatelna,
2. Czech POINT.

5.1.2 Elektronická podatelna

Elektronická podatelna je obdobou klasické podatelny u všech orgánů veřejné správy. Stejně jako podatelna je vstupním a výstupním místem listinné komunikace orgánů veřejné správy, tak elektronická podatelna slouží pro komunikaci elektronickou. Mezi výhody elektronické podatelny patří rychlost a automatizace, nízké náklady na provoz, vazba na spisovou službu orgánu veřejné správy. Tyto podatelny jsou také jednotným oficiálním kontaktním místem s orgánem státní správy.

Městský úřad musí v souvislosti s poskytováním služeb elektronické podatelny, plnit i další související povinnosti. Jedná se zejména o zajištění provozu a dostupnosti elektronické podatelny, antivirovou kontrolu došlých zpráv, evidenci zpráv a vytváření metadat zpráv (týkají se zejména platnosti elektronického podpisu, elektronické značky nebo časového razítka).(4)

Elektronická podatelna je určena pro příjem elektronicky podepsaných datových zpráv doručovaných Městskému úřadu. Město Tišnov uveřejňuje na svých webových stránkách údaje o provozované podatelně, podporovaných formátech zpráv a jejich příloh.

Elektronická podatelna funguje v Tišnově i v některých dalších obcích Tišnovska. Prostřednictvím elektronické podatelny jsou přijímány dokumenty s elektronickým podpisem i bez elektronického podpisu. Elektronické dokumenty mohou být doručovány dvěma způsoby:

1. prostřednictvím elektronické adresy: epodatelna@tisnov-mesto.cz,
2. fyzickým doručením nosičů s elektronickou formou podání na podatelnu Městského úřadu v Tišnově.

Tato služba není obyvateli nikterak využívána. Většina obyvatel využívá osobní kontakt s úřadem, protože potřebují poradit s řešením vzniklých problémů či s vyplněním formulářů. Největší problém spatřuji v malém podílu natolik vzdělaných lidí, kteří jsou schopni řešit podání formulářů samostatně. Z tohoto důvodu příliš nevyužívají služeb elektronické podatelny.(13)

5.1.3 Czech POINT

Projekt Czech POINT zaznamenává postupný nárůst počtu vydaných výstupů na všech aktivních pracovištích. Ani na tišnovských pracovištích tomu není jinak. Czech POINT byl do Tišnova zaveden v lednu 2008 a za rok 2008 bylo v rámci projektu Czech POINT vydáno 1049 ověřených výstupů z informačních systémů veřejné správy. Tato služba je tedy občany mnohem více využívaná než služba elektronických podatelen.

Za úspěšností projektu může stát hojná marketingová podpora v médiích a dobrá dostupnost. Projekt Czech POINT je ve městě Tišnov prozatím zastoupen celkem na 3 místech. Prvním z nich je Městský úřad v Tišnově, kde je pracoviště umístěno na Živnostenském úřadě a je v zastoupení dvou pracovníků. Mezi další dvě místa patří pobočky České pošty pro části Tišnov 1 a Tišnov 3. Možnosti využití služeb Czech POINTu u notáře nenalezneme v Tišnově žádné zastoupení.

Město Tišnov má ve svém správním obvodu celkem 60 obcí. Z těchto všech obcí je projekt Czech POINT zaveden pouze v 8 obcích. Mezi tyto obce patří:

- Deblín – městys s 970 obyvateli,
- Dolní Loučky – obec s 1126 obyvateli,
- Doubravník – městys s 799 obyvateli,
- Lomnice – městys s 1317 obyvateli,
- Nedvědice – městys s 1334 obyvateli,
- Předklášteří – obec s 1444 obyvateli,
- Žďárec – obec s 359 obyvateli,
- Železné – obec s 356 obyvateli.

Tyto obce tvoří pouze 13% podíl počtu pracovišť z celkových 60 obcí v regionu Tišnovsko. $7705 + 8314 = 16019$, tj. 57,2% z celkového počtu obyvatel.

Klíčové problémy, se kterými se potýká městská samospráva:

- finance – v důsledku velkého počtu malých obcí vznikají na výkon státní správy vysoké náklady, které nejsou adekvátní s výší příspěvků a tím vzniká nejednotný systém strategického plánování a jeho provázanost na finanční řízení,
- efektivita, kvalita a profesionalita – v malých obcích je celkově nízká efektivita výkonu veřejné správy a nedostatečná kvalifikace,
- služby – v malých obcích nedosahují služby takové kvality a různorodosti jako u velkých obcí,
- lidské zdroje – odměňování úředníků nezohledňuje výkonnost a znalosti, úroveň řízení lidských zdrojů se na jednotlivých úřadech liší, velkým nedostatkem je úroveň jazykových znalostí a využívání IT,
- modernizace – nejvíce souvisí se zaváděním a využíváním IT, chybí jednotná softwarová kompatibilita mezi úřady.(11)

5.2 SWOT analýza

Při zpracování SWOT analýzy vycházím ze Strategické rozvojové studie regionu Tišnovsko. Na základě provedených analýz jsem došla k následujícím zjištěním:

S - Silné stránky

- S1: přítomnost přirozeného funkčního centra regionu – města Tišnov;
- S2: atraktivní region zaznamenávající v posledních letech mírný nárůst počtu obyvatel;
- S3: vyhovující síť silnic II a III třídy;
- S4: dobře řešený systém veřejné dopravy (IDS JMK);
- S5: dobrá dostupnost do spádových center (Brno, Tišnov, Kuřim);
- S6: výhodná dostupnost území z brněnské aglomerace i dalších regionů;
- S7: dobré pokrytí regionu telefonními linkami;
- S8: příznivá hodnota míry nezaměstnanosti;
- S9: územní i odvětvová diverzifikace průmyslové výroby;
- S10: struktura oborů existujících středních škol odpovídá místním potřebám;
- S11: poměrně vysoká četnost sportovních zařízení;
- S12: základní umělecké školy pokrývající svými pobočkami celé území regionu;
- S13: vyhovující zajištění zdravotní péče;
- S14: dobře zavedené služby pro seniory;
- S15: poměrně rozsáhlá síť knihoven a kulturních domů;
- S16: relativně bohatý kulturní, sportovní a společenský život obcí;
- S17: množství turistických cílů a atraktivit na území regionu;
- S18: scénicky hodnotná, turisticky atraktivní kulturní krajina.

W – Slabé stránky

- W1: rozdrobená sídelní struktura s vysokým podílem malých obcí a z toho plynoucí nízká hustota zalidnění;
- W2: dlouhodobé vylidňování některých z menších obcí;

- W3: vysoký a stále se zvyšující podíl obyvatel v poproduktivním věku;
- W4: ve srovnání s Jihomoravským krajem i Českou republikou méně příznivá vzdělanostní struktura obyvatel daná venkovským charakterem území;
- W5: nevyhovující stav značné části silniční sítě a místních komunikací (obzvláště v menších obcích);
- W5: slabší pokrytí signálem mobilních telefonů ve 30 % obcí regionu;
- W6: nedostatečná dostupnost komerčních a částečně i veřejných služeb pro obyvatele menších obcí regionu;
- W7: vysoký počet obcí bez školského zařízení;
- W8: nedostatečná úroveň propagace turistické nabídky regionu a malá koordinace marketingových aktivit;
- W9: neexistence společného turistického produktu;
- W10: málo rozvinutá spolupráce subjektů v oblasti cestovního ruchu (provozovatelé ubytovacích zařízení, cestovní kanceláře, turistická informační centra, obce aj.).

O - Příležitosti (možnosti)

- O1: možnost transformace obytné funkce vyliďňujících se populačně malých obcí na funkci rekreační (chalupaření, agroturistika, cykloturistika);
- O2: pokračující oživení bytové výstavby, zejména v dobře dostupných obcích v okolí střediska regionu, může zvýšit dostupnost bydlení i migrační atraktivitu území;
- O3: po vybudování rychlostní komunikace R43 dojde k přímému napojení regionu na dálniční síť;
- O4: zavedení pravidelných linek do neobsluhovaných místních částí obcí;
- O5: zkvalitnění pokrytí území signálem mobilních telefonů;
- O6: zavedení vysokorychlostního internetu a zkvalitnění služeb v oblasti ICT;
- O7: zřízení dalších potřebných zařízení a služeb sociální péče pro seniory a zdravotně postižené občany;
- O8: podpora tvorby nových pracovních příležitostí a využití všech stávajících možností aktivní politiky zaměstnanosti;

- O9: maximální využití dotačního možností z fondů EU na podporu rozvoje regionu;
- O10: využití příznivé polohy v blízkosti brněnské aglomerace a relativně dobrého dopravního napojení regionu pro podporu rozvoje podnikatelských aktivit a přilákání nových investorů;
- O11: další zvýšení a zefektivnění spolupráce místních samospráv, podnikatelského sektoru a státní správy při tvorbě podnikatelského klimatu v regionu;
- O12: rozvoj činností podporujících alternativní příjmy na venkově s využitím místních surovin a podmínek, rozvoj infrastruktury na venkově;
- O13: podpora odborného vzdělávání, poradenství a služeb pro podnikatelskou sféru;
- O14: další rozvoj místních knihoven a jejich poboček jako lokálních informačních center;
- O15: rozšíření mimoškolních vzdělávacích, výchovných a sportovních programů a další mimoškolní zájmové činnosti;
- O16: využití potenciálu území pro rozvoj cestovního ruchu a příchod většího počtu návštěvníků;
- O17: zvýšení nabídky turisticky atraktivních míst zpřístupněním informací o jejich minulosti;
- O18: rozvoj doprovodné infrastruktury a služeb cestovního ruchu vázaných na hlavní turistické cíle v regionu, které umožní prodloužit pobyt návštěvníků v regionu;
- O19: koordinace marketingových aktivit pro celé území regionu (např. jednotné logo, jednotný grafický styl, intenzivní jednotná marketingová a propagační kampaň).

T – Hrozby (rizika)

- T1: reálná možnost dalšího pokračování depopulačních procesů u nejmenších obcí;

- T2: emigrace mladých a kvalifikovaných obyvatel do větších měst, zejména z důvodu vyšších příjmů a pestřejší nabídky pracovních příležitostí;
- T3: komunikace mezi obcemi a provozovatelem IDS JMK, komunikace mezi obcemi a vlastníkem silnic (Správa a údržba silnic JMK);
- T4: nerentabilita budování technické infrastruktury v rozdrobené sídelní struktuře může dále snižovat atraktivitu malých obcí pro bydlení i podnikatelskou činnost;
- T5: nedostatečná dopravní obslužnost vybraných koncových obcí;
- T6: nedostatek disponibilní kvalifikované pracovní síly, zejména v průmyslové výrobě, může bránit dalšímu rozvoji jinak prosperujících firem;
- T7: značná část uchazečů o zaměstnání s vyšším vzděláním bude i nadále nacházet práci spíše mimo region;
- T8: nepříznivá ekonomická situace významných průmyslových podniků, které jsou zdrojem většího počtu pracovních míst, může mít vliv na propouštění většího počtu pracovníků a zhoršení situace (minimálně krátkodobé) na trhu práce;
- T9: omezená možnost zřízení nových středních škol (velký tlak Brna);
- T10: dále se zvyšující podíl starého obyvatelstva;
- T11: nevyužití potenciálu území pro rozvoj cestovního ruchu a pro příchod většího počtu návštěvníků;
- T12: nedostatek finančních prostředků na zvýšení standardu ubytovacích kapacit může být příčinou snížení návštěvnosti s dalším negativním dopadem na provozovatele ubytovacích zařízení i dalších služeb cestovního ruchu.(17)

Zhodnocení SWOT analýzy

Z provedené SWOT analýzy je jasně vidět, že **silné stránky** regionu Tišnovska převažují nad slabými. Vzhledem k řešenému tématu návrhu řízení e-governmentu považují za stěžejní silné stránky především přítomnost přirozeného funkčního centra regionu – města Tišnov (S1), které je pověřeným městem regionu. Za další důležitou silnou stránku zmiňují dobré pokrytí regionu telefonními linkami (S7), vzhledem k důležitosti napojení jednotlivých obcí k vysokorychlostnímu internetu. Výhodou je také existence poměrně rozsáhlé sítě knihoven a kulturních domů (S15), které mohou přispět formou kulturních a přednáškových akcí k osvětě obyvatel.

Slabé stránky příliš nepřispívají atraktivitě řešení e-governmentu, protože spočívají především ve vysokém a stále se zvyšujícím podílu obyvatel v poproduktivním věku (W3). Další slabá stránka souvisí s informační gramotností, kdy ve srovnání s Jihomoravským krajem i Českou republikou je zde méně příznivá vzdělanostní struktura obyvatel daná venkovským charakterem území (W4). Některé ze slabých stránek naopak mohou podpořit zavedení systému e-governmentu. Jednou z nich může být nedostatečná dostupnost komerčních a částečně i veřejných služeb pro obyvatele menších obcí regionu (W6), která by byla zavedením systému částečně vyřešena.

Za nejdůležitější **příležitosti** regionu považují především zavedení vysokorychlostního internetu a zkvalitnění služeb v oblasti ICT (O6), maximální využití dotačních možností z fondů EU na podporu rozvoje regionu (O9) a další zvýšení a zeefektivnění spolupráce místních samospráv, podnikatelského sektoru a státní správy při tvorbě podnikatelského klimatu v regionu (O11).

Největší **hrozbou** je emigrace mladých a kvalifikovaných obyvatel do větších měst, zejména z důvodu vyšších příjmů a pestřejší nabídky pracovních příležitostí (T2) a nerentabilita budování technické infrastruktury v rozdrobené sídelní struktuře může dále snižovat atraktivitu malých obcí pro bydlení i podnikatelskou činnost (T4).

5.3 Zhodnocení současné situace

Pro zpracování analýzy stávající situace vycházím především z dat, které jsem získala na základě dvou vypracovaných dotazníků. Prvním z nich je Dotazník pro Městský úřad v Tišnově (viz Příloha 2) a z dotazníku pro občany města Tišnov a obcí Tišnovska (viz Příloha 1). Dotazník pro Městský úřad v Tišnově byl konzultován elektronickou formou pomocí e-mailu s místostarostem formou otevřených otázek. Tento dotazník mi posloužil především k získání širšího spektra informací o stávající situaci v regionu Tišnovsko a ve městě Tišnov. Tyto informace se týkaly především elektronizace státní správy.

Dotazník pro občany, ve formě uzavřených otázek, byl distribuován elektronickou i tištěnou formou. Průzkum probíhal v časovém období 8.10.2008–15.2.2009 po dobu 10 týdnů. Z celkového počtu 500 kusů rozeslaných dotazníků mi posloužilo k vypracování analýzy 408 správně vyplněných dotazníků. Návratnost dotazníků je 81,6 %. Prostřednictvím tohoto průzkumu jsem zjišťovala informace o informační gramotnosti obyvatelstva a o všeobecném povědomí o projektu Czech POINT. Tyto informace mi lépe pomohou analyzovat situaci a navrhnout řešení.

5.3.1 Obyvatelstvo

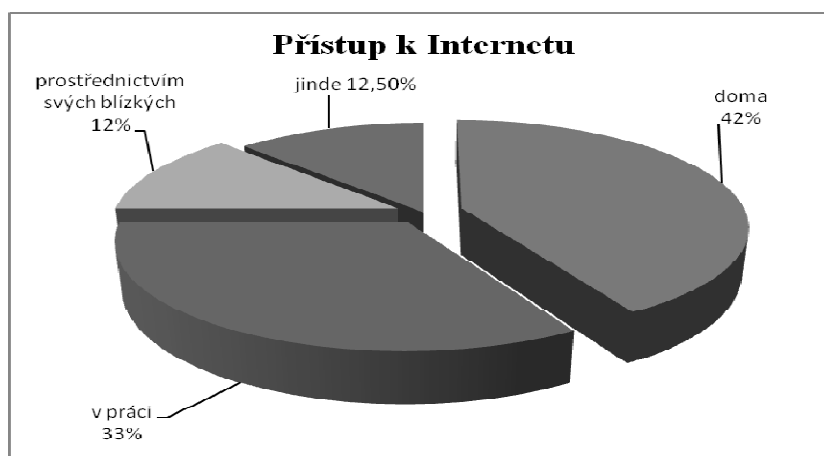
První část dotazníku pro občany obsahovala otázky týkající se respondenta a jeho informační gramotnosti.

Dle výsledků průzkumu mezi občany města Tišnov a obcí Tišnovska jsem došla k následujícím závěrům. Z celkového počtu 408 respondentů tvořilo 25% obyvatel věkové skupiny 18 – 26 let; 33,33% věkové skupiny 27 -39 let; 29,17% věkové skupiny 40-64 let a 65 let a víc 12,5% obyvatel. Největší podíl respondentů tvořili obyvatelé se středoškolským vzděláním s maturitou 50%; 33,33% obyvatel s výučním oborem; 12,5 % tvoří vysokoškolsky vzdělané obyvatelstvo a nejméně 4,17% obyvatelstvo se základním vzděláním. Při srovnání dosažených výsledků s výsledky strategické rozvojové studie pro Tišnovsko docházím k závěru, že dosažené výsledky korespondují se skutečným procentuálním složením obyvatelstva v regionu Tišnovsko, zhruba o 3%

se liší pouze věková skupina 65+, což může být způsobeno nedostatečnou informovaností a s tím spojenou neochotou podílet se na průzkumu. V porovnání vzdělanostní struktury se liší výsledky poněkud více. Obyvatelstvo se základním vzděláním se na vyplnění dotazníku příliš nepodílelo, z čehož vyplývá 15% rozdíl mezi údaji zjištěnými průzkumem a výsledky strategické studie. Další větší procentní rozdíl vznikl u obyvatel s úplným středním vzděláním. Na průzkumu mají největší, 50% podíl obyvatelé města Tišnov. Jednotlivé obce patřící mezi skupiny podle počtu obyvatel (do 500, 500 – 1000, nad 1000) jsou svým procentním podílem na dotazníku přibližně rovnoměrně zastoupeny.

5.3.2 Informační gramotnost obyvatelstva

Dalším důležitým bodem dotazníkového šetření byla analýza informační gramotnosti obyvatelstva. Zde jsem získávala informace o přístupu obyvatel k internetu a o jeho využívání. Na výsledcích je zřetelné, že nejčastěji používají internet obyvatelé věkové skupiny 18 – 26 let a jednotlivci s vysokoškolským vzděláním. Největší procentní podíl týkající se přístupových míst k Internetu obsadilo použití v domácím prostředí 42%, další pak v práci 33% a se stejným procentním podílem 12% pak užití internetu prostřednictvím svých blízkých (k této možnosti se hlásili především obyvatelé věkové skupiny 65+ a někteří z menších obcí, kde není dostatečný přístup k internetu) a jinou alternativou.

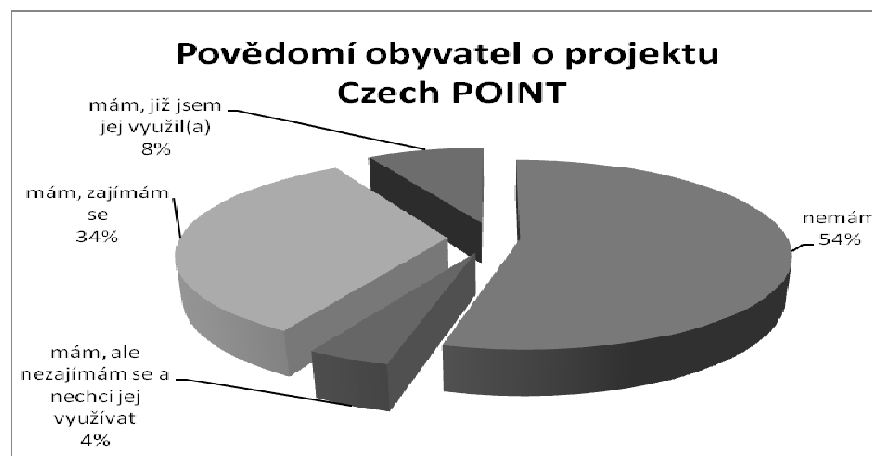
Graf 2: Procentní podíl přístupových míst k Internetu

zdroj: vlastní, Dotazník pro občany města Tišnov a obcí Tišnovska

Z tohoto průzkumu vyplývá, že stále více obyvatel používá k zjišťování informací a komunikaci služeb internetu, ať již vlastním použitím nebo zprostředkovaně. Proto se domnívám, že rozšíření služeb e-governmentu ve státní správě by bylo efektivní jak pro mladší generace, tak i pro ty starší. Obyvatelé by jistě ocenili především rychlost a pohodlnost těchto služeb. Velkou nevýhodou však zůstává stále nízká informační gramotnost obyvatel a také menší počet připojení domácností k internetu než jaký je průměr Evropské Unie.

5.3.3 Využití projektu Czech POINT

Ve druhé části dotazníku jsem zaměřila otázky na projekt Czech POINT, který je již v Tišnově a v některých přilehlých obcích zaveden.

Graf 3: Povědomí obyvatel o projektu Czech POINT

zdroj: vlastní, Dotazník pro občany města Tišnov a obcí Tišovska

Z grafu je jasně vidět, že využití projektu Czech POINT v Tišnově se nachází pod celorepublikovým průměrem. Pokud uvažuji, že občan, který si požádal o ověřený výstup z projektu Czech POINT právě jednou, tak za rok 2008 byl celorepublikový celkový součet ověřených výstupů 984 468, což v přepočtu na celkový počet obyvatel České republiky činí 9,5%. V regionu Tišovsko bylo za rok 2008 vydáno 1049 ověřených výstupů projektu Czech POINT, což činí 3,8 % z celkového počtu obyvatel.

Výsledky průzkumu ukázaly 8% podíl využití Czech POINTu, což může být způsobeno zahrnutím odpovědí i z počátku roku 2009. Nárůst použití služeb může být způsobeno samotným nárůstem zájmu občanů o projekt a o rozšíření projektu Czech POINT o výpis z bodového hodnocení řidiče od roku 2009.

Zatím ale zůstává mezi občany velký podíl těch, kteří nemají žádné ponětí o významu projektu Czech POINT. Tak odpovědělo 54% občanů z dotázaných a další 4 % už nějakou informaci o projektu mají, ale přesto nemají zájem o jeho použití. Z celkového počtu dotázaných můžeme do skupiny potenciálních zákazníků projektu zařadit 42% občanů, tedy těch, kteří už mají zkušenost s použitím a těch co by chtěli služeb Czech POINTu využít.

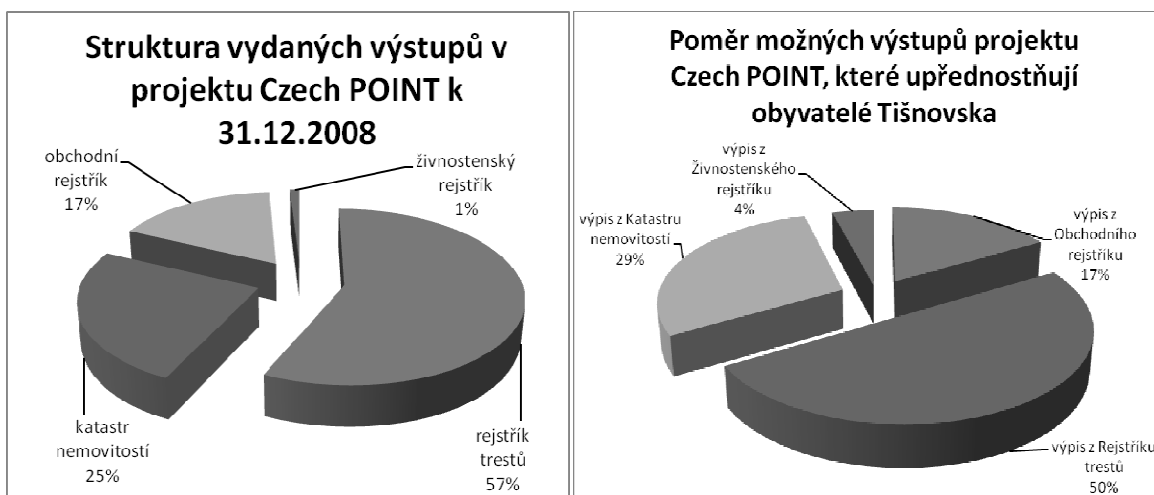
S tím také dále souvisí zprostředkování informací. Prostřednictvím internetu se o projektu dozvědělo 21% dotázaných a 12% podíly mají sdělovací prostředky a úřad. Zbývajících 54% se o Czech POINTu nedozvědělo.

Největším problémem použití se stala právě nedostatečná informovanost v 34% dotázaných, mezi další problémy patří počítačová gramotnost a nedostatečná dostupnost, oba s 30% podíly odpovědí. Nejmenším problémem je nedůvěra v elektronická data.

Pokud by ovšem občané měli veškeré informace a snadný přístup k Czech POINTu, tak by určitě nevyužilo jeho služeb 34% dotázaných, 20% není rozhodnuto.

Nejvíce občanů by ocenilo osvětu prostřednictvím Tišnovských novin, dále pak prostřednictvím Tišnovské televize, internetových stránek a obecních úřadů jednotlivých obcí.

Za nejpohodlnější místo vyřizování výpisů považují občané obecní úřad 46%, dále pak Českou poštu 29%, vyřízení z domova od osobního počítače a vyřízení u notáře.

Graf 4: Struktura vydaných výstupů v projektu Czech POINT k 31. 12.2008

zdroj: 10

Graf 5: Poměr možných výstupů projektu Czech POINT, které upřednostňují obyvatelé Tišnovska

zdroj: vlastní, Dotazník pro občany města Tišnov a obcí Tišnovska

Při srovnání výsledků celorepublikového rozložení vydaných ověřených výstupů projektu Czech POINT a možných výstupů, které upřednostňují obyvatelé Tišnovska je vidět značná podobnost využití. Na prvním místě občané řadí výpis z Rejstříku trestů, který tvoří polovinu všech vydaných výstupů, o druhou polovinu se dělí výpis z katastru nemovitostí s 29% a výpis z živnostenského rejstříku a z obchodního rejstříku.

6 Návrh řešení e-governmentu

Návrh řešení e-governmentu vychází především z předpokladů zefektivnění a zkvalitnění činností úřadů s cílem snížení nákladů na chod administrativy a zvýšení kvality poskytovaných služeb občanům z hlediska dostupnosti. Cílem je navrhnout komplexní systém řešení e-governmentu, který bude co nejefektivnější jak pro občany a firmy, tak i pro samotné úředníky.

6.1 Navrhované projekty

Obsahem navrhovaných projektů budou doporučení na rozšíření stávajících projektů a nastínění zavedení nových projektů a řešení korespondujících s celým programem e-governmentu v Tišnově a obcích Tišnovska. V této kapitole budou navrhnuty takové možnosti řešení, které nejsou primárně zahrnuty v jednotlivých fázích implementace e-governmentu nařízených Ministerstvem vnitra, ale jsou to doplňkové volitelné projekty elektronizace veřejné správy. Cílem navrhovaných projektů je zvolit takový, který bude prospěšný jak pro uživatele, tak i zákazníky tedy občany.

Navrhované projekty řešení sledují ze dvou úhlů pohledu:

1. samotné projekty,
2. uživatelé projektů.

6.1.1 Projekt Podaná ruka

Podaná ruka je po Czech POINTu další projekt, který občanům České republiky výrazně zjednodušuje jednání s veřejnou správou. A zároveň projekt, který se s Czech POINTem výborně doplňuje. Zatímco Czech POINT řeší komunikaci s některými ústředními orgány státní správy, Podaná ruka je zaměřena na běžné životní situace, které občan řeší ve svém městě nebo své obci.

Od různých dalších projektů, které v posledních letech v této oblasti byly realizovány, se odlišuje tím, že poskytuje výhody elektronické komunikaci těm občanům, kteří nemají elektronický podpis a nejsou příliš pokročilými uživateli. Tento projekt funguje

již ve 20 obcích s rozšířenou působností např. Náměšť nad Oslavou, Dačice, Velké Meziříčí, Žďár nad Sázavou a Nové Město na Moravě.

Při srovnání těchto obcí s městem Tišnov jsem došla k názoru, že by tento projekt mohl být ve městě zaveden, proto navrhuji na internetové stránky města Tišnov umístit inteligentní formuláře 602XML, které si občan může stáhnout do svého počítače. Tyto formuláře by byly totožné s papírovými, na které jsou občané zvyklí a zároveň by pomáhaly s vyplňováním např. prostřednictvím upozornění na důležité kolonky, kontrolováním správnosti údajů atd. Vyplněný formulář pak občan odešle elektronicky na úřad, kde ho zpracují a pozvou si občana k fyzickému podepsání papírového výtisku žádosti.

Touto cestou by bylo možné řešit následující životní situace např. prohlášení o ztrátě řidičského průkazu, žádosti o sociální příspěvky, žádost o stavební povolení atd. Z technologického hlediska je řešení Podaná ruka založeno na již zmíněných inteligentních formulářích 602XML a aplikaci 602XML Form Server, která organizuje sběr dat vyplněných do formulářů, publikování formulářů na webové stránce, schvalování žádank, umožňuje občanům sledovat, v jakém stadiu se podání nachází atd.

Projekt by mohl být financován z běžných rozpočtových prostředků úřadu určených pro výpočetní techniku. Největší částku představuje pořízení serveru a prostředky na vyškolení pracovníků, kteří by měli být schopni sami upravovat předdefinované formuláře. Tento projekt bude následně napojen na datové schránky.(12)

6.1.2 eObec

je moderní, komplexní informační systém umožňující snadnou a efektivní elektronickou komunikaci mezi obcemi, městy, krajskými úřady, rozpočtovými a příspěvkovými organizacemi a především občany. eObec je modul elektronické spisové služby. Tento modul řeší evidenci, oběh, schvalování a vyřizování dokumentů, včetně jejich zařazení do spisů.(2)

Dalším navrhovaným projektem pro elektronickou komunikaci je eObec, který zajišťuje elektronickou komunikaci mezi občany a úředníky. Prostřednictvím tohoto projektu je možné zabezpečit několik možných funkcí elektronických dokumentů. Tento projekt opět funguje na principu odkazu na webových stránkách města na stránky eObce, kde je možné zvolit jeden ze tří možných vstupů (zabezpečený, anonymní a neanonymní). Přes tento portál je možné vstoupit na osobní účet občana, elektronické podání a veřejné informace úřadu. Tento projekt garantuje respektování všech standardů pro elektronickou komunikaci na základě elektronických podpisů a bezpečnost citlivých dat, zabezpečenou šifrováním.

Tento projekt je dalším, který podporuje elektronickou komunikaci s úřady.

6.1.3 Projekt VIRTUOS

je systém poskytující služby pro zlepšení komunikace mezi občany a samosprávnými úřady zapojenými do systému. Tento systém vznikl a je nyní rozšířen převážně v Plzeňském kraji, ale je možné jej aplikovat i mimo dané území. Hlavním úkolem projektu VIRTUOS je urychlit, usnadnit a zefektivnit komunikaci občan – úřad a úřad – úřad a projekt představuje velmi důležitý krok na cestě za virtualizací komunikace. Tento systém funguje na principu internetového bankovníctví, s tím rozdílem, že zde probíhá komunikace s úřadem.

Občanům obce by zavedení systému přineslo především možnost vyřídit některé úřední záležitosti elektronickou formou. Přináší řadu interaktivních a proaktivních služeb s okamžitou zpětnou vazbou na občana či firmu. Další obrovskou výhodou je možnost elektronické rezervace času úředníka, kdy dojde současně k optimalizaci času úředníka rezervačním systémem a tím se eliminuje čas strávený čekáním na úřadě pro občany a úředníci budou mít možnost na konkrétní situaci a problém občana předem připravit. Další službou pro občany je možnost elektronicky sledovat stupeň vyřízení jejich žádosti na úřadě. Díky jeho dostupnosti (24 hodin denně 7 dní v týdnu) dokáže ušetřit obrovské množství času na obou stranách. Projekt VIRTUOS je propojen s projektem Czech POINT, což v praxi znamená, že občan si může zažádat o některý ověřený výpis z osobního počítače prostřednictvím formuláře umístěného v systému VIRTUOS. K

využití plných služeb musí být občan zaregistrován, musí být ověřena identita osoby a musí uzavřít smlouvu s provozovatelem systému. Uzavření smlouvy a ověření identity lze provést z domova pomocí kvalifikovaného elektronického podpisu nebo osobně na libovolném úřadě připojeném k systému VIRTUOS. (2)

Ekonomická náročnost projektu VIRTUOS není příliš velká, pořízení systému je pro obec zdarma, platí se pouze roční poplatek za provoz, který by pro Tišnov činil 42 070 Kč za rok.

6.1.4 Školení úředníků

Ve spolupráci s Institutem pro místní správu Praha (dále jen Institut) připravilo ucelený systém vzdělávání úředníků, zaměstnanců a členů zastupitelstev územních samosprávných celků. Tento systém počítá s postupným vzděláváním uvedených cílových skupin ve znalostech a dovednostech nezbytných ke kvalitnímu výkonu na Czech POINTech. Kromě toho také připravili vzdělávání týkající se práce s datovými schránkami, spisovými službami, datovými úložišti atd.

Základem vzdělávání jsou nejen závazné vzorové vzdělávací programy vyhotovené odborníky z Institutu, ale také školení školitelů Egon center krajů a obcí s rozšířenou působností, realizované ve speciálních PC výukových učebnách Institutu. Tento systém vzdělávacích programů byl spuštěn 1. ledna 2009 a je hrazen z prostředků evropských strukturálních fondů, konkrétně z operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost na základě projektů jednotlivých krajů či obcí. Součástí tohoto systému je i vzdělávání zaměstnanců Hospodářské komory a České pošty, které je zaměřeno zejména na schopnost správně pracovat s datovými schránkami a kvalitně provádět konverzi, legalizaci a vidimaci (ověření, zda jde o opis nebo kopii) dokumentů.

Vzdělávání dalších úředníků na úrovni egon center obcí s rozšířenou působností bude zajišťovat školitel Egon centra daného kraje v PC multimediálních učebnách a v elearningovém výukovém prostředí Institutu a pomocí jeho akreditovaných vzdělávacích programů.(2)

6.1.5 Marketing e-governmentu

Marketing e-governmentu je důležitý pro každou obec. Cílovou skupinou marketingu obcí v oblasti e-governmentu jsou především občané obcí regionu a instituce (firmy, zdravotnická zařízení, školy, knihovny a galerie). Důležitou součástí zavádění elektronizace je vhodná marketingová podpora. Vzhledem k dobré komunikační vybavenosti města bude snadné informovat občany o možnostech elektronických služeb úřadů.

Navrhovala bych v propagaci prostřednictvím sdělovacích prostředků, internetových kiosků a školení.

Sdělovací prostředky

Město Tišnov má sdělovací prostředky na výborné úrovni. Webové stránky města jsou kvalitně zpracovány a poskytují aktuální informace. Stále více obyvatel využívá internetu k nalezení požadovaných informací, proto bych navrhovala vhodnou informační kampaň týkající se e-governmentu prostřednictvím webových stránek, která by se tak rozšířila mezi velké množství obyvatel, nejen Tišnova, ale i ostatních obcí, které nemají vlastní webové stránky.

Dalšími kvalitními prostředky jsou Tišnovská televize a Tišnovské noviny, které jsou taktéž distribuovány mezi občany Tišnova. Mezi občany jsou tyto dva sdělovací prostředky nejvíce oblíbeny. Navrhuji v jednotlivých vydáních postupně publikovat informace o vývoji zavádění elektronizace do města. Na Tišnovské televizi by se měl odvysílat diskusní pořad „O čem se hovoří“ na téma E-government ve městě.

Umístění propagačních letáků přímo na pracovištích úřadů.

Internetové kiosky

Další možnou variantou marketingové podpory na zlepšení komunikace občana s úřadem mohou být internetové kiosky, které spočívají v bezplatném přístupu k internetu každému zájemci. Tato možnost nezahrnuje jen samotné zlepšení komunikace, ale i zpřístupnění elektronických služeb pro občany, kteří nemají připojení k internetu a také pro občany ze sociálních zařízení a nemocnic.

Cílová skupina by měla být o této možnosti obeznána prostřednictvím sdělovacích prostředků, jako jsou například Tišnovské noviny a Tišnovská televize, a také samotným umístěním kiosků. Tyto internetové kiosky by mohly být dále vybaveny např. čtečkami čipových karet, tiskárnami či skenery a dalšími možnými přídatnými moduly. V zájmu zlepšení služeb by také mohlo být zavedeno přímé spojení s úředníkem, který by v případě potíží občanovi pomohl s řešením problému.

Školení a osvěta občanů

Školení a osvěta patří mezi neodmyslitelnou část každé realizace něčeho nového. V případě e-governmentu je situace ještě složitější. I přes to, že informační gramotnost obyvatelstva stále roste, je stále velké množství obyvatelstva málo informačně vzdělané. Protože využití služeb e-governmentu, souvisí s použitím informační techniky, je důležité zvýšit podíl informačně vzdělaných obyvatel.

Tohoto trendu lze dosáhnout zřízením některých forem školení. V Tišnově funguje Dům dětí a mládeže, který organizuje volnočasové aktivity dětí a mládeže. Několikrát v průběhu roku je možné zúčastnit se kurzů použití osobních počítačů a internetu. Tyto kurzy jsou organizovány pro různé věkové kategorie, děti i seniory. Dalším námětem na rozšíření kurzů by mohlo být právě využívání a obsluha služeb e-governmentu.

Dalším místem, kde by mohla probíhat osvěta obyvatel, je Městská knihovna. Toto zařízení poskytuje bezplatné použití internetu a také organizuje různé přednášky. Do programu přednášek by bylo vhodné zařadit i témata týkající se informačních technologií a elektronizace státní správy.

Občanským vybavením mnoha obcí Tišnovska jsou různá kulturní střediska a obecní knihovny, které by mohly pro místní občany organizovat školení o možnostech použití a výhodách e-governmentu.

6.2 Návrh implementace E-governmentu v Tišnově a obcích Tišnovska

Návrh implementace jsem rozdělila do několika fází, které zároveň korespondují s jednotlivými výzvami Ministerstva vnitra.

Pro zahájení jednotlivých etap implementace je nutné, aby každá obec Tišnovska zabezpečila:

- připojení na internet (např. ADSL),
- elektronickou spisovou službu.

6.2.1 První fáze implementace

Czech POINT

Tato první fáze implementace souvisí s první výzvou Ministerstva vnitra, která byla vyhlášena 1. prosince 2008. Zahrnuje vytvoření pracoviště Czech POINT na konkrétní obci (obce základního typu, obce s pověřeným úřadem a obce s rozšířenou působností), které bude zajišťovat všechny dostupné služby Czech POINT. Na základě typové výzvy předloží konkrétní obec projektovou žádost na příspěvek na zřízení nebo rozšíření pracoviště Czech POINT až do výše 100 tis. Kč. (pozn.: obce, které již zřídily pracoviště Czech POINT se státní dotací 50 tis. Kč, mohou získat na další rozšíření a provoz další příspěvek ve výši 50 tis. Kč), včetně provizorní konektivity zajištěné prostřednictvím připojení k internetu formou ADSL a konverze dokumentu, kdy na základě typové výzvy předloží konkrétní obec projektovou žádost na příspěvek na pořízení scannerů (multifunkčních zařízení) vhodných k zajištění konverze dokumentů z listinné do elektronické formy a opačně.(18)

V této části návrhu by mělo město Tišnov a obce Tišnovska rozšířit počet kontaktních míst projektu Czech POINT. Dle analýzy situace podílu pracovišť v Tišnovsku jsem zjistila, že je zde Czech POINT zaveden na třech místech v Tišnově a pouze v osmi obcích z celkového počtu 60. Proto bych navrhovala rozšíření kontaktních míst na dalších 52 obcí.

Dále bych navrhovala rozšíření povědomí o tomto projektu prostřednictvím úřadů a místních sdělovacích prostředků.

K financování projektu může posloužit příspěvek z ERDF, který tvoří 85% celkových způsobilých výdajů a obec se na způsobilých výdajích projektu podílí 15%. Způsobilými výdaji na tento projekt jsou:

- pořízení technického a technologického vybavení místního pracoviště,
- roční napojení na internet – maximální roční limit na komunikační služby je 10 000,- Kč,
- náklady na administraci v maximální výši 1000,- Kč.

Maximální limit na způsobilé náklady projektu Czech POINT činí 93 927 Kč.(14)

6.2.2 Druhá fáze implementace

V této fázi navrhuji realizaci Egon centra, které by mělo být zavedeno na základě druhé výzvy Ministerstva vnitra z 12. ledna 2009. Regionální centra, tzv. Egon centra mají složku technologickou, vzdělávací a administrativní. Takto pojatá centra se stávají výrazným nositelem a šířitelem znalostí konceptu e-government. Z pohledu umístění v hierarchii veřejné správy, se Egon centra dělí na Egon centra na úrovni obecních úřadů obcí s rozšířenou působností (ORP) a na krajských úřadech.

Egon centrum v Tišnově by mělo přispět k rozvoji technologické, provozní a personální oblasti IS oblasti. Egon centrum bude realizováno v obci s rozšířenou působností, tedy v Tišnově a ostatní obce regionu Tišovsko budou na centrum napojeny.

Egon centrum by mělo zahrnovat tři základní části:

- vzdělávací centrum,
- technologické centrum,
- administrativní centrum.

Vzdělávací centrum

Vybudování technologického centra bude mít dopad na kvalitu a rozsah zapojení kvalifikovaných pracovníků. Centrum by se mělo zaměřovat na vzdělávání úředníků i

občanů v oblasti e-governmentu. Jednotliví úředníci Městského úřadu v Tišnově budou proškoleni pověřeným školitelem z Jihomoravského kraje. V Tišnově navrhuji přijmout jednoho odborného pracovníka, který by byl proškolen na zavádění a řízení e-governmentu. Tento proškolený pracovník by pak dále školil starosty či úředníky ze všech 60 obcí regionu. Dále by zajišťoval odborné konzultace v obcích a komplexní správu hardware (servis hardware, správa sítí, správa softwarových licencí a zajištění optimálního chodu všech používaných aplikací).

Technologické centrum

Cílem návrhu je vybudování a provozování technologického centra v Tišnově, které zajistí provozování informačních systémů pro veřejnou správu na celém území správního obvodu. Primární náplní je provozování spisových služeb pro obce správního obvodu, a provozování, nebo uživatelské ovládání dalších aplikací (např. CzechPOINT@home).

Prostřednictvím technologického centra by měla být vytvořena infrastruktura, která bude zabezpečovat vytvoření, provoz a údržbu jednotlivých částí e-governmentu na úrovni obce s rozšířenou působností. Tato infrastruktura zajistí zpracování dat základních registrů a dalších aplikací (např. spisových služeb, CzechPOINT@home a dalších). Centrum bude nadále rozšiřováno implementací nových služeb.

Technologická centra budou určena zejména k provozu systémů:

1. spisových služeb včetně potřebných datových úložišť a datových schránek ve vazbě na implementaci zákona 300/2008,
2. typových projektů samospráv,
3. systémových služeb a dalších aplikací provozovaných pro potřeby samosprávy města a obcí,
4. centrálních projektů, zejména pro implementaci potřebných komponent základních registrů.

Ad1: Aplikace systémového charakteru poskytují provoz schránek elektronické pošty, provoz domény, vytvoření datového prostoru pro jednotlivé klienty (obce) k ukládání a

sdílení dat a dokumentů, pravidelné zálohování vyhrazeného datového prostoru a základní zabezpečení (firewall, antivir, antispam, zabezpečené přenosové kanály).

Ad2: Typové projekty samospráv musí plnit následující funkce projektu, mezi které patří: elektronická spisová služba, digitální mapa veřejné správy, datové sklady a manažerské informační systémy, ukládání a digitalizace, CzechPOINT@home, krizové řízení, ePUSA a KEVIS - centrální úložiště základních strukturovaných údajů.

Ad3: Aplikace systémových služeb a dalších aplikací provozovaných pro potřeby samosprávy města Tišnov a obcí Tišnovska, které lze dále využít pro provoz vlastního IS a v případě požadavků klientů (obcí) pro další provozování aplikací typu: účetnictví, rozpočet, řízení projektů, správa aktiv – majetku a řízení systémů samosprávy.

Ad4: Aplikace centrálních projektů v sobě zahrnuje především jednotlivé registry na úrovni obcí. Tyto registry plní následující funkce:

- RUIAN - územní identifikace (agenda sběru dat o změnách v území),
- ROB (agenda ohlašovny s přesahem na obce správního obvodu a agenda matrik s přesahem na obce správního obvodu),
- RPP (registr práv a povinností).

V technologickém centru je rovněž možné provozovat pro vlastní potřebu ORP jakékoliv aplikace, primárně však slouží k zajištění informatizace celého správního obvodu. Technologická centra umožní posílit infrastrukturu ICT na úrovni ORP a podpořit je ve snaze o standardizaci IS obcí v rámci správního obvodu a zajištění stanovené úrovně služby.

Technická infrastruktura technologického centra se skládá ze serverové, databázové části a provozních nároků. Serverová část obsahuje dva servery, na kterých budou nainstalovány služby typu databáze, oba servery budou připojeny dvěma datovými cestami přímo do diskového pole. K serverům bude napřímo připojeno úložiště k ukládání dat databáze.

Finanční podporou pro zřízení Egon centra bude dotace Ministerstva vnitra České republiky ve výši 2 mil. Kč na obec s rozšířenou působností a dotace 1600Kč na

vyškolení jednoho pověřeného pracovníka každé obce, na které se bude podílet 15% obecní rozpočet. (16)

Administrativní centrum

Příprava a administrace žádostí o prostředky z EU bude zabezpečena v předpokládaném příspěvku na obec ve výši 3 tis. Kč. Propagace e-governmentu a Smart Administration v území bude zabezpečena dle připravované komunikační strategie Ministerstva vnitra. Obce (základního typu) a obce s pověřeným obecním úřadem mohou hradit náklady na administrativní podporu spojenou s přípravou projektu obci s rozšířenou působností z prostředků projektu.(14)

6.2.3 Třetí fáze implementace

V této fázi, která je zároveň třetí výzvou k datu 28. února 2009, je důležité realizovat cíle strategie „Smart Administration“.

Cílem strategie Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby je zajistit koordinovaný a efektivní způsob zlepšování veřejné správy a veřejných služeb s využitím prostředků ze strukturálních fondů v programovém období 2007–2013.(11)

Mezi zásadní stanovené strategické cíle technologického centra v Tišnově patří:

1. zefektivnění činnosti úřadu veřejné správy, snížení finančních nároků na chod administrativy a zajištění transparentního výkonu veřejné správy,
2. přiblížení veřejných služeb občanům a zajištění maximální dostupnosti a kvality.

Vláda vytyčila základní směřování ke zkvalitňování veřejné správy ve strategii Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby (Smart Administration).

V kontextu projektu technologických center jsou zásadní stanovené strategické cíle:

1. zefektivnit činnost úřadů veřejné správy, snížit finanční nároky na chod administrativy a zajistit transparentní výkon veřejné správy - tento cíl zahrnuje především zajištění využívání ICT, vytvoření centrálních registrů veřejné správy tak,

aby bylo možné bezpečné sdílení dat orgány veřejné moci a zároveň byl občanům umožněn oprávněný přístup k údajům vedeným v těchto registrech;

2. přiblížit veřejné služby občanovi, zajistit jejich maximální dostupnost a kvalitu – spočívá v prosazování e-governmentu s důrazem na bezpečný a jednoduchý přístup k veřejným službám prostřednictvím sítě internetu, připravení právní úpravy, která zajistí elektronizaci procesních úkonů ve veřejné správě, zrovnoprávní formu listinnou s formou elektronickou, umožní bezpečnou komunikaci mezi úřady a veřejností a optimalizuje interní procesy veřejné správy s využitím informačních komunikačních technologií.(16)

Celá strategie Smart Administration vede k naplnění globálního cíle, který spočívá v zefektivnění fungování veřejné správy a veřejných služeb, prostřednictvím kterých podpoří socio-ekonomický růst ČR a zvýší kvalitu života občanů. K tomuto hlavnímu cíli je nutné přistupovat postupnými kroky, které budou realizovány jednotlivými strategickými cíli na úrovni státní, krajské i obecní veřejné správy. Každý strategický cíl obsahuje řadu dalších specifických cílů.

Jedním ze strategických cílů, který bude nutné řešit na obecní úrovni je cíl, který zahrnuje:

- zefektivnění činnosti úřadů veřejné správy,
- snížení finančních nároků na chod administrativy,
- zajištění transparentního výkonu veřejné správy.

Naplnění tohoto cíle zahrnuje kvalitní řízení v oblasti lidských zdrojů, financí a ICT. Z hlediska zlepšení činnosti úřadů je žádoucí zavedení metod kvality, které napomohou zlepšit vnitřní kulturu úřadu, jeho procesy, činnosti a výstupy a současně vztah k občanovi jako uživateli produktů veřejné správy. Efektivní veřejná správa se neobejde bez kvalitní komunikace. Nastavení efektivnějších komunikačních a koordinačních mechanismů, které zajistí provázanost všech úrovní veřejné správy, je nutným předpokladem pro dosažení tohoto cíle.

K dosažení tohoto strategického cíle je nutné zajistit splnění několika cílů specifických, mezi které patří např.:

1. zavést systémy řízení kvality a sledování výkonnosti na úřadech veřejné správy;
2. zajistit adekvátní využívání ICT, vytvořit centrální registry veřejné správy tak, aby bylo možné bezpečné sdílení dat orgány veřejné moci a zároveň byl občanům umožněn oprávněný přístup k údajům vedeným v těchto registrech – využívání ICT lze chápat jako aplikaci pro zefektivnění vnitřního chodu úřadu a také jako využití ICT pro styk mezi správou a občanem;
3. zlepšit vertikální i horizontální komunikaci ve veřejné správě, zajistit synergické působení různých úrovní veřejné správy;
4. zavést jednotný systém řízení lidských zdrojů ve veřejné správě, jasně nastavit motivační prvky a odpovědnost úředníků, prosazovat moderní vzdělávací a náborovou politiku, posílit manažerské principy řízení ve veřejné správě.(11)

Druhým strategickým cílem je přiblížení veřejné služby občanovi a zajištění maximální dostupnosti a kvality.

6.2.4 Čtvrtá fáze implementace

Tato fáze je výzvou k datu 31. března 2009 a souvisí především s regionálními službami technologických center. Jednotlivé služby lze rozdělit do následujících projektů:

Zřízení nebo update stávající spisové služby v obcích

Spisová služba je prvek, který v novém systému e-government hraje podstatnou roli a je nutno zajistit jeho funkci ve dvou směrech:

- zřízení nebo upgrade spisové služby obce tak, aby umožňovala komunikaci se systémem datových schránek,
- vytvoření dostatečné kapacity negarantovaného i garantovaného úložiště dokumentů, neboť nový systém přinese podstatné zvýšení množství dokumentů zpracovávaných v elektronické podobě.

Spisové služby slouží ke komplexní správě dokumentů. Jejich existence souvisí se zavedením datových schránek a hlavně slouží k evidenci veškerých informací o dokumentech.

Navrhuji využít služeb spisové služby GINIS, která zabezpečuje práci s datovými schránkami a umožňuje distribuovat dokumenty došlé do datové schránky jednotlivým úředníkům.

Digitální mapa veřejné správy

V současné době neexistuje ucelené digitální mapové dílo velkého měřítka v rozsahu celého území České republiky, které by sloužilo jako základní referenční podklad pro agendy veřejné správy. Digitální mapa veřejné správy podpoří:

- rychlou elektronizaci agend veřejné správy, při jejichž výkonu jsou prostorová data využívána,
- prezentaci výstupů z agend veřejné správy ve vazbě na území,
- grafickou interpretaci popisných údajů ISVS, například RÚIAN.

Digitální mapa veřejné správy bude sestavená z tematických vrstev: digitální ortofotomapy, existující digitální a digitalizované katastrální mapy, digitální účelové katastrální mapy, které byly a budou vytvořeny v rámci činnosti samosprávy a digitální technické mapy, vytvořené v rámci činnosti samosprávy nebo správců sítí. Součástí díla bude zpracování metadat. Základními uživateli budou subjekty veřejné správy a občané. Dále bude digitální mapa hlavním zdrojem informací pro složky Integrovaného záchranného systému České republiky.

Digitalizace a ukládání dokumentů

Digitalizace a ukládání je projekt zaměřený na zpracování dokumentů pro potřebu fungování úřadů a dále na záchranu, ochranu a zpřístupnění dokumentů z oblastí knižních fondů, stavebních spisoven, zdravotnických spisoven nebo dokumentů významných svým obsahem či původem pro kulturní, politické, náboženské či jiné oblasti, kterým hrozí nebezpečí fyzického poškození či rozpadu v důsledku jejich častého používání formou digitalizace.

Datové sklady

Datové sklady představují projekt zpřístupnění relevantních dat o území, integraci dat z různých zdrojů, zvýšení využitelnosti, výtěžnosti, zkvalitnění rozhodovacích procesů. Datový sklad (data mining, data warehousing) představuje metody uspořádání velkých objemů dat tak, aby byla přístupná a srozumitelná uživatelům zabývajícím se následnou analýzou. Data jsou ukládána s ohledem na co nejlepší a nejrychlejší provádění složitých dotazů. Předpokládá se vazba na řešení projektu Centrálního datového úložiště pod gescí ČSÚ – což je jedním z centrálních projektů nazvaných „Rozšíření a zkvalitnění datové základny regionální statistiky ČR v návaznosti na vytvoření zvláštních grafických datových vrstev nad Registrem územní identifikace, adres a nemovitostí a na další základní registry veřejné správy“, které byly schváleny usnesením vlády.

Součástí systému budou metadata a znalostní báze, jako předpoklad koordinace výstavby decentralizovaných datových fondů. Projekt zajistí výstavbu a využití datových zdrojů na všech úrovních veřejné správy. Infrastrukturu pro projekt Datové sklady poskytne Technologické centrum na úrovni kraje. Problematika projektu datových skladů je spojena zejména se zajištěním kvalitního SW pro realizaci analytických funkcí, znalosti jejich využitelnosti a designu výstupů.

CzechPOINT@home

Projekt, který umožní subjektům veřejné správy integraci svého informačního systému a především svých elektronických, navenek poskytovaných služeb, s centrálním portálovým systémem CzechPOINT@home. Rozsah podporovaných oblastí odpovídá poskytovaným elektronickým službám centrálního portálového řešení CzechPOINT@home a dále je rozšířen o elektronickou službu rezervace času úředníka, elektronickou podatelnu a elektronickou úřední desku.

Integrace lokální implementace služeb centrálního portálového řešení je realizována s využitím vhodných řešení (např. Virtuos, eObec). Díky integraci na aplikační úrovni, je technologicky možné zpřístupňovat centrální elektronické služby personalizované příslušným subjektem veřejné správy „na míru“ svým klientům.

Např. obec zobrazuje na svých internetových stránkách elektronické formuláře z formulářového úložiště na centrálním portálovém řešení CzechPOINT@home, které jsou však automaticky doplněny o personalizované údaje dané obce, např. název obce atd. Provozování systému bude realizováno podle konkrétně navržené architektury.

6.2.5 Pátá fáze implementace

Souvisí s posledním datem 30. června 2009, ke kterému by měly být dokončené přípravné fáze ke spuštění systému datových schránek, které proběhne 1. července 2009. Tato poslední fáze zahrnuje analýzu procesů veřejné správy v návaznosti na zavedení Technologických center a integraci vnitřního chodu úřadu.(18)

Integrace vnitřního chodu úřadu

Integrace vnitřního systému úřadu a „portál úředníka“ je projektem řešícím problematiku „kultivace“ vnitřních systémů chodu úřadu, včetně SW komponent pro zpracování jednotlivých agend, vazby na ekonomiku a správu aktiv obecně, které budou po zavedení e-government ve velkém tlaku na kvalitu a zajištění vazeb vůči základním registrům.

Cílem je umožnit efektivní pořizování vstupních dat a transparentnost výkonu veřejné správy vůči veřejnosti a v důsledku zkvalitnit a zefektivnit vlastní činnost úřadu vazbou na katalog služeb a činností obsažených v Registru práv a povinností. Vztah tohoto projektu k projektu Technologických center bude určen konkrétním realizačním projektem.

Umožní řešení vykonávaných agend, řízení přístupových oprávnění (v kontextu návrhu Registru práv a povinností), a dále v zajištění integračních vazeb hostovaných řešení na back office konkrétní obce.(16)

6.2.6 Datové schránky

Cílem aplikování jednotlivých etap zavádění e-governmentu ve městě Tišnov a obcích Tišnovska je naplnění zákona 300/2008 Sb. Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, na základě kterého budou zřízeny datové schránky.

Datové schránky by měli zjednodušit elektronickou komunikaci pro občany i firmy s úřady a také mezi úřady navzájem. Datové schránky budou sloužit především k doručení úředních dopisů.

K zřízení datových schránek je nutné vyplnit žádost, kterou lze podat osobně na podatelně Ministerstva vnitra nebo poštou s úředně ověřeným podpisem zaslat na Ministerstvo vnitra. Další možností je elektronická forma, kde je nutné použít zaručený elektronický podpis a do budoucna bude možné využít kontaktního místa Czech POINT.

Další důležitou součástí procesu zřízení je aktivace datové schránky. Ministerstvo vnitra zašle certifikát, který bude obsahovat přihlašovací údaje. Do 15-ti dnů od doručení je nutné aktivovat datovou schránku, která se provede automaticky po prvním přihlášení. Provoz datových schránek bude zajišťovat Česká pošta.

Zřízením datových schránek na úřadech vznikají následující povinnosti:

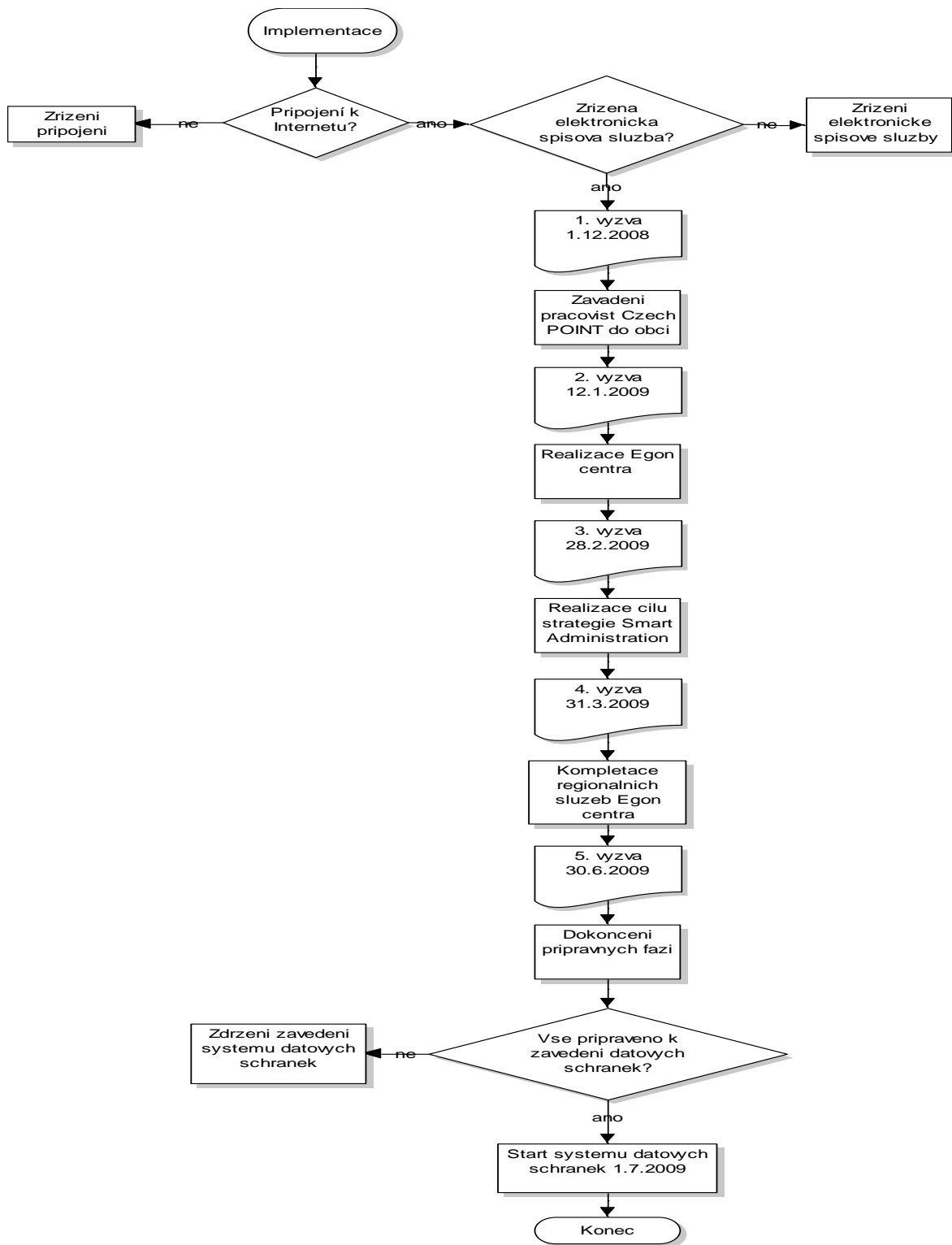
1. určení přístupu do datové schránky – u malých obcí je to jednoduché, tam bude mít tento přístup starosta a sekretářka, u větších obcí je nutné určit oprávněnou osobu,
2. zpřístupnění datové schránky – do datové schránky má přístup osoba, která ji zřídila, tato osoba pak může určit oprávněnou osobu, která bude datovou schránku spravovat.

Datové schránky a Czech POINT mají společné služby poskytující občanům. Czech POINTy totiž zprostředkují zájemcům do datové schránky přístup. Celá „operace“ proběhne následovně: pracovník na přepážce klientovi dokument z datové schránky za poplatek vytiskne nebo naopak v opačném směru komunikace donesený dokument zkonvertuje do elektronické podoby, opatří elektronickým podpisem a odešle danému orgánu veřejné moci.(2)

Starostové nebudou muset žádat o zřízení datových schránek. Automaticky jim přijde oznámení s přístupovými údaji, prostřednictvím kterých zaregistrují datovou schránku.

V případě, kdy je známa emailová adresa vlastníka, přijde mu notifikační email. V něm se dozví, že dostal do své datové schránky novou zprávu. Každá změna v datové schránce – podání, doručení, vyzvednutí a podobně – bude opatřena časovým razítkem, které bude prokazovat čas jednotlivých úkonů.

Od 1. května 2009 bude probíhat vývoj a implementace informačního systému datových schránek a zkušební provoz na vybraných úřadech a od 1. července 2009 odstartuje systém datových schránek, který bude zahrnovat přebírání údajů od správců dat, zřizování datových schránek ze zákona (orgány veřejné moci, právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku) a na základě žádosti, rozesílání přístupových údajů.(2)

Obrázek 3: Vývojový diagram implementace jednotlivých etap zřízení datových schránek

zdroj: vlastní

7 Zhodnocení návrhu

7.1 Praktické zhodnocení e-governmentu

V kapitole 7.1 Praktické zhodnocení e-governmentu zhodnotím návrh komplexního řešení zavedení a řízení e-governmentu v Tišnově a obcích Tišnovska. Situace zavádění e-governmentu v Tišnově a obcích Tišnovska je velmi složitá vzhledem k personálním a finančním možnostem města.

Na základě návrhu jednotlivých fází implementace e-governmentu do Tišnova a obcí Tišnovska popsaných v kapitole 6.2 Návrh implementace E-governmentu v Tišnově a obcích Tišnovska jsou plněny postupné kroky, které vedou k naplnění zákona 300/2008 Sb. Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Na základě tohoto zákona bude zřízena elektronická komunikace prostřednictvím datových schránek.

Projekt Czech POINT se dle návrhu začíná rozšiřovat o další kontaktní místa, např. zavedení do obce Svatoslav i dalších obcí Tišnovska. Nerozšiřují se pouze místa podání ověření, ale roste i množství občanů, kteří využívají služeb Czech POINTu, např. na kontaktním místě živnostenského úřadu v Tišnově vzrostlo počet podání za 1. čtvrtletí roku 2009 o 25% oproti 1. čtvrtletí roku 2008. Za 1. čtvrtletí 2009 bylo podáno 160 žádostí, týkající se převážně výpisu z rejstříku trestů a z katastru nemovitostí. Vzhledem k umístění tohoto podacího místa na Živnostenském úřadě, využívá nejméně občanů výpis z Živnostenského rejstříku.

Nejdůležitějším bodem návrhu řízení e-governmentu je zřízení Egon centra v Tišnově. Tento proces je velmi náročný vzhledem ke složitosti provedení a personálním, finančním a časovým nárokům. Projekt technologických center chce navázat na projekt Czech POINT obcím a vytvořit podmínky standardizace jejich prostředí informačních a komunikačních technologií. Dle návrhu zpřístupnění informačních a komunikačních technologií úředníkům a obyvatelům prostřednictvím školení a osvěty obyvatel bylo na městském úřadě v Tišnově obsazeno místo pracovníka e-governmentu jedním pracovníkem, jehož náplní práce bude především školení představitelů jednotlivých obcí z hlediska technické a technologické podpory.

Dalšími navrhovanými projekty jsou projekt VIRTUOS, eObec a projekt Podaná ruka. O zavádění projektů do obcí Tišnovska uvažují zastupitelé města po 1. červenci 2009, kdy budou zavedeny datové schránky. Po zavedení datových schránek se začne pracovat na rozšiřování elektronických služeb občanům, prostřednictvím některého z navrhovaných projektů.

Další součástí návrhu byl marketingový návrh, který by měl rozšířit veřejné povědomí o projektech a službách e-governmentu nabízených občanům a rozšířit vědomosti samotným úředníkům. Některé z navrhovaných částí byly již zavedeny a realizovány. Například některé z forem propagace prostřednictvím Tišnovských novin a webových stránek města www.tisnov.cz. Uvažuje se i o rozšíření počítačových kiosků, na kterých bude mít občan možnost volného přístupu k internetu.

Představitelé města se zatím k celému projektu staví skepticky. Samotné realizaci projektu e-governmentu nejsou příliš nakloněni. Za největší překážky považují nedostatečnou informační gramotnost obyvatelstva a pasivitu obyvatelstva k řešení životních situací občanů elektronickou formou.

Dalším velkým nedostatkem je podle představitelů města malé procento dostatečně proškolených úředníků, kteří mají znalosti z oblasti informačních a komunikačních technologií a samotná nízká informační gramotnost úředníků. Hlavním problémem implementace e-governmentu je samotná organizace zavedení a řízení elektronizace státní správy, spočívající především ve finančních a personálních zdrojích. I přes veškeré problémy je realizace e-governmentu v Tišnově zahájena.

Dle návrhu vypracované diplomové práce se ve městě Tišnov a obcích Tišnovska začínají efektivně zavádět jednotlivé služby e-governmentu.

7.2 Ekonomické zhodnocení e-governmentu

V kapitole 7.2 Ekonomické zhodnocení e-governmentu zhodnotím financování e-governmentu. Hlavním zdrojem financování je využití Integrovaného operačního programu (schváleného Evropskou komisí 20. 12.2007). Prostřednictvím tohoto programu by v letech 2007 – 2013 měly být realizovány programy týkající se modernizace státní správy. Součástí programu je čerpání finančních zdrojů ze strukturálních fondů Evropské unie na zvyšování efektivity státní správy. Dokumentem zabývajícím se zvyšováním efektivity je Strategie Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby – Smart Administration v období 2007 – 2015. Hlavními investičními možnostmi spojenými s modernizací veřejné správy jsou investice do zavádění e-governmentu a rozvoje informační společnosti ve veřejné správě.

Formou jednotlivých výzev Ministerstva vnitra jsou realizovány investiční projekty jednotlivých fází zavádění e-governmentu do města Tišnov a obcí Tišnovska. Finanční plán na jednotlivé projekty je rozdělen procentuálně, 85% investice je realizováno prostřednictvím strukturálních fondů Evropské unie a 15 % tvoří národní zdroje. Mezi hlavní investiční akce patří financování projektu Czech POINT a zřízení Egon centra.

Zřizování kontaktních míst veřejné správy v rámci projektu Czech POINT, zejména technického a technologického vybavení, roční napojení na internet – maximální roční limit na komunikační služby je 10 000,- Kč, náklady na administraci v maximální výši 1000,- Kč. Maximální limit na způsobilé náklady projektu Czech POINT činí 93 927 Kč pro každou obec, která reaguje na výzvu.

Finanční podporou pro zřízení Egon centra bude dotace ve výši 4 mil. Kč na obec s rozšířenou působností a dotace 1600Kč na vyškolení jednoho pověřeného pracovníka každé obce, na které se bude podílet 15% obecní rozpočet. Propagace e-governmentu prostřednictvím projektu Smart Administration bude dotována částkou 3000 Kč na obec z fondů Evropské unie.

Žádosti o finanční podporu ze strukturálních fondů Evropské unie na realizaci technologických center a elektronické spisové služby je možné podávat prostřednictvím projektů od 15. dubna 2009 do 31. července 2010. Příspěvek činí 2 000 000 Kč na

technologické centrum a 2 000 000 Kč na elektronickou spisovou službu. Celkem činí příspěvek 4 000 000 Kč.

Mezi výdaje, které mohou být hrazeny z této dotace, je možné zařadit: pořízení dlouhodobého hmotného majetku, pořízení dlouhodobého nehmotného majetku, pořízení drobného hmotného a nehmotného majetku, projektová dokumentace, odborné studie, posudky a analýzy, jejichž vyhotovení je nezbytné pro realizaci projektu (vč. studie proveditelnosti) do 5 % celkových způsobilých výdajů projektu, výdaje na nákup služeb bezprostředně souvisejících s realizací projektu, náklady na povinnou publicitu projektu, daň z přidané hodnoty u neplátců DPH. Jednotlivé položky čerpání financí z dotace jsou prostřednictvím faktur zapisovány do Soupisky faktur.

Příjemce dotace je povinen vést o projektu oddělenou účetní evidenci v souladu se zákonem o účetnictví (zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů). Pokud je to možné, mělo by být účetnictví vedeno v elektronické formě. Městský úřad v Tišnově vede podvojnou účetnictví v elektronické formě, v účetním systému GORDIC. Účtuje se podle rozpočtů na jednotlivých účtech rozpočtového hospodaření a dalších účtech majících vztah k rozpočtovému hospodaření a účtech mimorozpočtových prostředků. Vzhledem k tomu, že na Městském úřadě v Tišnově nemají hospodářskou činnost, nezachycuje se výsledek hospodaření na výsledkových účtech, náklady ve třídě 5 a výnosy ve třídě 6, ale náklady se účtují v třídě 4, v účtové třídě 2 se účtuje o vztazích k rozpočtu územních samosprávných celků. V účtových skupinách 41 – 47 se účtuje o nákladech územních samosprávných celků (materiální náklady, služba a náklady nevýrobní povahy, cestovné a ostatní výplaty fyzickým osobám, mzdové a ostatní osobní náklady, dávky sociálního zabezpečení, manka a škody a ostatní náklady. V účtové skupině 21 na účtu 215 se účtuje vyúčtování rozpočtových příjmů z běžné činnosti územních samosprávných celků.

Příjemce musí být schopen všechny operace dokladovat dle relevantních nařízení Evropského společenství při následných kontrolách a auditech. Příjemci musí kontrolním orgánům poskytovat účetní a další údaje o projektu. Účetní záznamy musí být chráněny a uchovány v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb. Každý originální účetní doklad musí obsahovat informaci, že se jedná o projekt IOP a být označen číslem projektu.

Město Tišnov musí zřídit číslo účtu a informovat poskytovatele podpory o adrese banky a čísle účtu nebo podúctu, na který mu bude zasílána dotace respektive finanční prostředky na projekt. Účet musí být veden v českých korunách. Na základě schválené žádosti o finanční podporu a vydaného Rozhodnutí o poskytnutí dotace obdrží žadatel zálohu na realizaci projektu v rozsahu 85 % plánované první etapy projektu. Finanční útvar Ministerstva vnitra na základě Žádosti o převod finančních prostředků a Rozhodnutí o poskytnutí dotace, provede převod finančních prostředků do deseti dnů.

Po ukončení etapy / projektu předkládá příjemce do 20 pracovních dnů Zjednodušenou žádost o platbu. Žádost o platbu předkládá v elektronické podobě a v tištěné podobě. Spolu se Zjednodušenou žádostí o platbu předkládá příjemce také vyúčtování finančních prostředků předchozí etapy. V případě, že žadatel nevyužije celou poskytnutou zálohu v rámci předchozí etapy a žádá o zálohu na další etapu, je následující záloha snížena o prostředky, které by jinak musel při vyúčtování předchozí přílohy vracet. Pracovník z Odboru strukturálních fondů zkontroluje vyúčtování za předchozí etapu a Monitorovací zprávu a následně je příjemci převedena zálohová platba na další etapu.

Žádost o závěrečnou platbu zasílá příjemce podpory nejpozději do 20 pracovních dnů po ukončení projektu spolu se závěrečnou monitorovací zprávou a další související dokumentací. Součástí závěrečné žádosti o platbu je pouze vyúčtování obdržených finančních prostředků bez možnosti žádat o další finanční prostředky. Oprávněná výše závěrečné platby se vypočítá z celkových skutečných výdajů projektu vynaložených efektivně a v souladu s podmínkami právního aktu o poskytnutí podpory po odečtení příjemci již proplacených (zálohových) plateb a příjmů projektu, resp. po odečtení spolufinancování z vlastních zdrojů příjemce. V případě, že příjemce nespotřeboval všechny finanční prostředky, které obdržel formou záloh, vrací prostředky na účet Ministerstva vnitra, na základě výzvy zaslané poskytovatelem dotace. V této výzvě obdrží příjemce informaci, jakou částku a v jakém termínu má poskytovateli převést.

Příjemci jsou povinni uchovávat veškeré dokumenty související s projektem (účetní písemnosti, projektovou dokumentaci, inventurní soupisy hmotného majetku, veškeré související potvrzení a průvodní materiály apod.) v písemné podobě, na technických nosičích dat. Všechny dokumenty a doklady týkající se výdajů a nezbytné pro audit je

nutné uchovávat minimálně do 31. 12. 2021. Další povinností příjemce je informování o projektu dotace prostřednictvím loga Integrovaného operačního programu, loga EU (vlajky) s identifikací (nápisem) Evropské unie.

Při zadávání veřejných zakázek souvisejících s realizací projektu je příjemce povinen postupovat v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění a v případě zakázek nespádajících do režimu zákona se řídí Závaznými postupy pro zadávání veřejných zakázek spolufinancovaných ze zdrojů EU, nespádajících pod aplikaci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v programovém období 2007 – 2013.(14)

Od 1.4 .2009 se na základě změny zákona o dani z přidané hodnoty a změny některých dalších zákonů č. 87/2009 Sb. stal Městský úřad v Tišnově plátcem DPH. Pro město to není výhodné, protože má větší podíl daňových výdajů než příjmů. V případě dotací, jsou daotace poskytovány plátcům DPH bez DPH, s tím, že je možné požadovat výši DPH u finančního úřadu.

Další finanční náklady budou zahrnovat personální náklady, náklady na propagaci a náklady na technické a technologické vybavení. Personální náklady se řídí nařízením vlády č. 564/2006 Sb. o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Vzniklé náklady na propagaci a technické vybavení budou v režii obecních rozpočtů.

Zavedením služeb e-governmentu nevzniknou pouze náklady, ale postupným zaváděním systému a zjednodušením komunikace státní správy vzniknou finanční úspory. Finanční úspory vzniknou v nákladech na listovní služby.

8 Závěr

Na základě příležitostí vytvořit návrh řízení e-governmentu města pro město Tišnov a obce Tišovska jsem vytvořila návrh na zavedení a následné řízení elektronizace státní správy, které se začíná postupně zavádět. Vzhledem k povinnosti nařízené Ministerstvem vnitra je zavedení e-governmentu do města nezbytně nutné v návaznosti na celorepublikový systém řízení elektronizace státní správy.

Cílem diplomové práce bylo především zkvalitnění a zefektivnění vztahů G2C, G2B a G2G, tedy najít komplexní řešení zavedení a řízení e-governmentu v Tišnově a obcích Tišovska. Tohoto cíle bylo dosaženo a dílčí cíle jsou místní státní správou postupně realizovány.

Prostřednictvím diplomové práce byl nastíněn návrh nových příležitostí řešení informatizace státní správy s využitím moderních komunikačních a informačních technologií. Zavedení e-governmentu přinese kvalitu a rychlost komunikace mezi občanem či firmou a úřadem, mezi samotnými úředníky navzájem.

První výsledky svědčí o tom, že se veřejné povědomí o možnostech e-governmentu rozšířilo a tím se zvýšila poptávka po elektronických službách místní státní správy 3krát. Tyto výsledky považuji za velmi důležité pro další rozvoj e-governmentu ve městě Tišnov a obcích Tišovska. Pokud by růst používání elektronické formy komunikace pokračoval ve stejném trendu, mohly by v tomto sektoru vzniknout obrovské úspory finanční, personální i časové.

Závěrem za všech úvah vyplývá, že zavedení e-governmentu do města Tišnov a obcí Tišovska je rentabilní a do budoucna nezbytný.

9 Seznam použitých informačních zdrojů

1. Datové schránky a základní registry veřejné správy. *E-government*. 1.1.2008, č. 3, s. 46.
2. Datové schránky již klepou na dveře. *Egon News*. 6.2.2009, č. 1, s. 2.
3. Hexagon veřejné správy. *EGON news*. 1.1.2008, č. 2, s. 2.
4. LIDINSKÝ, Vít, et al. *EGovernment bezpečně*. Praha : Grada Publishing, 2008. 145 s. ISBN 978-80-247-2462-1.
5. MATES, Pavel, SMEJKAL , Vladimír. *E-government v českém právu*. Praha : Linde, 2006. 244 s. ISBN 80-7201-614-8.
6. OČKO, Petr. Fondy Evropské unie: příležitost pro naši budoucí konkurenceschopnost. *Egovernment*. 2008, č. 3, s. 47.
7. SMEJKAL, Vladimír. *Internet a §§§ : 2., aktualizované a rozšířené vydání*. Praha : Grada Publishing, spol. s r.o., 2001. 283 s. ISBN 80-247-0058-1.
8. VAŠÁKOVÁ, Lenka. Základní registry. *EGON News*. 1.1.2008, č. 3, s. 2.

Internetové zdroje

9. *Adaptic* [online]. 2008 [cit. 2008-10-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.adaptic.cz/znalosti/slovnicek/e-government.htm>>.
10. *CzechPoint*. [Online][Citace:10.27.2008.]http://www.czechpoint.cz/web/?q=statistiky_aktualni.
11. *E-fektivní veřejná správa* [online]. 2008 [cit. 2009-02-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-realizace-smart-administration-2007-2015-pdf.aspx>>.

12. *eGon jako symbol eGovernmentu. Ministerstvo vnitra české republiky*. [Online] 2008. [Citace: 10. 27. 2008.] <http://www.mvcr.cz/clanek/egon-jako-symbol-egovernmentu-moderniho-pratelskeho-a-efektivniho-uradu-980226.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>.
13. *Město Tišnov* [online]. 2008 [cit. 2008-11-13]. Dostupný z WWW: <http://www.tisnov.cz/index.php?page=meu>.
14. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2009 [cit. 2009-02-20]. Dostupný z WWW: http://www.krustecky.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.aspx?id_org=450018&id_dokumenty=1644228.
15. *Obec s rozšířenou působností* [online]. 2008 [cit. 2009-01-20]. Dostupný z WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Obec_s_roz%C5%A1%C3%AD%C5%99enou_p%C5%AFsobnost%C3%AD.
16. *Projekty samospráv - Technologické centrum* [online]. 2009 [cit. 2009-02-23]. Dostupný z WWW: http://www.egoncentrum.cz/index.php?option=com_rubberdoc&view=doc&id=8&format=raw.
17. *Strategická rozvojová studie regionu Tišnovsko* [online]. 2007 [cit. 2008-11-13]. Dostupný z WWW: http://www.tisnov.cz/upload/dokumenty/zakon106/zakon106-hlavni_dokumenty/3581_strategicka_rozvojova_studie_regionu_tisnovsko.pdf.
18. *Strategie implementace Egovernmentu* [online]. 2009 [cit. 2009-02-20]. Dostupný z WWW: <http://www.mmkv.cz/index.asp?menu=282>.

10 Seznam použitých zkratk a symbolů

Při zpracování seznamu použitých zkratk jsem vycházela z internetového zdroje Wikipedie – internetová encyklopedie.

ERDF - Evropský fond pro regionální rozvoj

IS – Informační systém

ORP - Egon centra na úrovni obecních úřadů obcí s rozšířenou působností

CMS - Centrální místo služeb

ICT - Informační a komunikační technologie

ISVS - Informační systém veřejné správy

KIVS - Komunikační infrastruktura veřejné správy

ROB - Registr obyvatel

ROS - Registr osob

RPP - Registr práv a povinností

RUIAN - Registr územní identifikace, adres a nemovitostí

eOP – Elektronický občanský průkaz

G2C - Government To Citizen

G2G - Government To Government

G2B - Government To Business

11 Seznam obrázků a grafů

Obrázek 1:Efektivní veřejná správa.....	15
Obrázek 2: Egon s diagramy.....	19
Obrázek 3: Vývojový diagram implementace jednotlivých etap zřízení datových schránek	76
Graf 1: Struktura pracovišť Czech POINT k 8.3.2009	21
Graf 2:Procentní podíl přístupových míst k Internetu	54
Graf 3: Povědomí obyvatel o projektu Czech POINT	55
Graf 4:Struktura vydaných výstupů v projektu Czech POINT k 31. 12.2008.....	57
Graf 5: Poměr možných výstupů projektu Czech POINT, které upřednostňují obyvatelé Tišnovska.....	57

12 Rejstřík

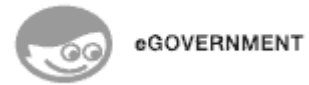
- Czech POINT*, 2, 10, 12, 14, 15, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 46, 55, 56, 57, 58, 64, 65, 74, 77, 79
- Datová schránka*, 28
- Datové schránky*, 28, 29, 73, 74, 84, 97
- Efektivní veřejná správa*, 15, 68, 69, 79
- Egon*, 2, 10, 14, 19, 65, 67, 77, 79, 84, 86, 95, 97, 99
- Egon centrum*, 65
- E-government*, 2, 10, 12, 14, 18, 41, 62, 84, 97, 99
- e-governmentu*, 2, 10, 11, 12, 13, 14, 18, 52, 55, 58, 62, 63, 73, 77, 78, 79, 82, 83, 91, 95
- Elektronická podatelna*, 45, 46
- elektronického obchodu*, 2
- eObec*, 59, 60, 72, 78
- G2B*, 10
- G2C*, 10, 12, 13, 83, 86
- G2G*, 10, 12, 13, 83, 86
- Internetové kiosky*, 62
- Komunikační infrastruktura veřejné správy*, 15, 19, 25, 86
- legislativa*, 15, 16
- Marketing*, 99, 102
- Ministerstvo vnitra*, 10, 15, 27, 28, 32, 35, 74, 85, 100, 101
- obce*, 12, 17, 29, 31, 33, 41, 43, 47, 49, 54, 60, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 73, 77, 79, 83
- Občan*, 16, 22, 23, 30
- Obec*, 17, 85, 101
- Obyvatelstvo*, 44, 53, 54
- online*, 100, 101, 102
- Projekt Podaná ruka*, 58
- Projekt VIRTUOS*, 60
- Smart Administration*, 68, 69, 79
- Tišnovsko*, 12, 43, 44, 47, 48, 53, 55, 65, 85, 95, 101
- Úředník*, 16, 23
- veřejnou správu*, 11, 15, 29, 66
- základní registry*, 10, 11, 30, 32, 72, 84, 95, 97
- Základní registry veřejné správy*, 15, 19
- Zákon o eGovernmentu*, 19, 27, 99

13 Seznam příloh

Příloha 1: Dotazník pro občany města Tišnov a obcí Tišnovska.....	90
Příloha 2: Dotazník pro Městský úřad v Tišnově	94
Příloha 3: Vyhodnocení dotazníku pro občany města Tišnov a obcí Tišnovska	95
Příloha 4: Informační zdroje	96

14 Přílohy

Příloha 1: Dotazník pro občany města Tišnov a obcí Tišnovska

Dobrý den,

chtěla bych Vás požádat o vyplnění anonymního dotazníku, který je určen výhradně pro občany města Tišnov a obcí Tišnovska. Tento dotazník poslouží jako zdroj dat pro zpracování diplomové práce na téma Návrh řízení e-governmentu města. Diplomová práce se zabývá především elektronizací výkonu činnosti veřejné správy pomocí projektu eGON jehož součástí je např. Czech point.

1. Do které věkové skupiny patříte?

- 18 – 26
- 27 – 39
- 40 – 64
- 65 –

2. Vaše dosažené vzdělání?

- základní
- středoškolské – výuční obor
- středoškolské s maturitou
- vysokoškolské

3. Vaše bydliště?

- město Tišnov
- obec Tišnovska do 500 obyvatel
- obec Tišnovska do 1000 obyvatel
- obec Tišnovska přes 1000 obyvatel

4. Kde máte přístup k internetu?

- doma
- v práci
- prostřednictvím svých blízkých
- jinde (internetové kavárny, škola, příslušné instituce atp.)

5. Používáte internet k získávání informací?

- nepoužívám
- používám zřídka (méně než jednou měsíčně)
- používám denně
- používám občas (méně než jednou týdně)

6. Máte nějaké povědomí o významu projektu CZECH POINT?

- nemám
- mám, ale nezajímám se a nechci jej využívat
- mám, zajímám se

- mám, již jsem jej využil(a)

7. Kde jste se dozvěděl(a) o projektu CZECHPOINT?

- sdělovací prostředky (televize, tisk, atp.)
- úřad
- nedozvěděl(a)
- internet

8. Která z překážek použití CZECHPOINTu je pro Vás největší?

- počítačová gramotnost
- nedůvěra v elektronická data
- nedostatečná dostupnost
- neinformovanost

9. Která ze služeb, které prozatím poskytuje CZECHPOINT se Vám zdá nejlepší?

- výpis z Obchodního rejstříku
- výpis z Rejstříku trestů
- výpis z Katastru nemovitostí
- výpis z Živnostenského rejstříku, podání podle Živnostenského zákona

10. Pokud byste měl(a) informace a snadný přístup k CZECHPOINTu, využil(a) byste služeb, které poskytuje?

- určitě ano
- určitě ne
- ano, jen některé
- nevím

11. Prostřednictvím kterého sdělovacího prostředku byste ocenil(a) osvětu obyvatel o použití CZECHPOINTu ve městě Tišnov a v obcích Tišnovska?

- Tišnovské televize
- Tišnovských novin
- Obecních úřadů
- Internetových stránek města Tišnov

12. Které místo CZECHPOINTu je pro Vás nejpohodlnější?

- Obecní úřad
- Česká pošta
- Notář
- ve vašem osobním počítači

Konec zbytečného obíhání úřadů s CZECHPOINTem!

Děkuji za Váš čas a ochotu věnovanou tomuto dotazníku

Babáková Markéta

Příloha 2: Dotazník pro Městský úřad v Tišnově

1. Kolik obyvatel má region Tišnovsko?
2. Jaká je informační gramotnost obyvatelstva a úředníků?
3. Jaký je zájem obyvatelstva o elektronickou komunikaci s úřadem?
4. Které městské instituce se podílí na fungování elektronických forem komunikace?
5. Na jakém principu funguje elektronická podatelna?
6. Jaké elektronické úkony vztahu občan – úřad, jsou již ve městě zřízeny?
7. Podílí se město Tišnov na plnění jednotlivých cílů e-governmentu? A jak?
8. Jsou na úřadě zaměstnáni specialisté na řízení e-governmentu?
9. Jsou zaměstnanci městského úřadu školeni na používání projektu Egon (CZECH POINT, KIVS, základní registry)?
10. Jak je na tom město Tišnov s plněním jednotlivých povinností zákona č. 300/2008 Sb. o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který má vzejít v platnost k 1.7.2009?
11. Jakým způsobem informuje Městský úřad občany o možnostech využívání služeb e-governmentu?
12. Jak podporuje úřad občany v používání služeb projektů e-governmentu(školení, volný přístup k internetu, atd.) ?
13. V kterých obcích Tišnovska je již zavedeno kontaktní místo CZECHPOINT?
14. Jaký je zájem o využívání služeb CZECHPOINTu ze strany občanů?
15. Spolupracuje město Tišnov s některým poskytovatelem certifikačních služeb?
Např. s Ministerstvem vnitra akreditovanými poskytovateli: První certifikační autorita as., Česká pošta?
16. Pokud ano, tak v jakém rozsahu a zda je v plánu zavádět elektronické podpisy mezi občany města?
17. Je již v Tišnově zrealizována přípojka do KIVS -komunikační infrastruktury veřejné správy?
18. Jakým způsobem bude probíhat zřizování a správa datových schránek?
19. Jaké jsou finanční zdroje projektu Egon? Jak probíhá financování?
20. Jakou si myslíte, že má budoucnost elektronizace státní správy v regionu Tišnovsko?

Příloha 3: Vyhodnocení dotazníku pro občany města Tišnov a obcí Tišnovska

otázky	odpovědi respondentů	celkem	procenta
1. Do které věkové skupiny patříte?	18 – 26	102	25,00%
	27 – 39	136	33,33%
	40 – 64	119	29,17%
	65 –	51	12,50%
2. Vaše dosažené vzdělání?	základní	17	4,17%
	středoškolské – výuční obor	136	33,33%
	středoškolské s maturitou	204	50,00%
	vysokoškolské	51	12,50%
3. Vaše bydliště?	město Tišnov	204	50,00%
	obec Tišnovska do 500 obyvatel	68	16,67%
	obec Tišnovska do 1000 obyvatel	85	20,83%
	obec Tišnovska přes 1000 obyvatel	51	12,50%
4. Kde máte přístup k internetu?	doma	170	41,67%
	v práci	136	33,33%
	prostřednictvím svých blízkých	51	12,50%
	jinde (internetové kavárny, škola, příslušné instituce atp.)	51	12,50%
5. Používáte internet k získávání informací?	nepoužívám	34	8,33%
	používám zřídka (méně než jednou měsíčně)	68	16,67%
	používám denně	170	41,67%
	používám občas (méně než jednou týdně)	136	33,33%
6. Máte nějaké povědomí o významu projektu CZECH POINT?	nemám	221	54,17%
	mám, ale nezajímám se a nechci jej využívat	17	4,17%
	mám, zajímám se	136	33,33%
	mám, již jsem jej využil(a)	34	8,33%
7. Kde jste se dozvěděl(a) o projektu CZECHPOINT?	sdělovací prostředky (televize, tisk, atp.)	51	12,50%
	úřad	51	12,50%
	nedozvěděl(a)	221	54,17%
	internet	85	20,83%
8. Která z překážek použití CZECHPOINTu je pro Vás největší?	počítačová gramotnost	119	29,17%
	nedůvěra v elektronická data	34	8,33%
	nedostatečná dostupnost	119	29,17%
	neinformovanost	136	33,33%
9. Která ze služeb, které prozatím poskytuje CZECHPOINT se Vám zdá nejlepší?	výpis z Obchodního rejstříku	68	16,67%
	výpis z Rejstříku trestů	204	50,00%
	výpis z Katastru nemovitostí	119	29,17%
	výpis z Živnostenského rejstříku	17	4,17%
10. Pokud byste měl(a) informace a snadný přístup k CZECHPOINTu, využil(a) byste služeb, které poskytuje?	určitě ano	102	25,00%
	určitě ne	136	33,33%
	ano, jen některé	85	20,83%
	nevím	85	20,83%
11. Prostřednictvím kterého sdělovacího prostředku byste ocenil(a) osvětu obyvatel o použití CZECHPOINTu ve městě Tišnov a v obcích Tišnovska?	Tišnovské televize	102	25,00%
	Tišnovských novin	136	33,33%
	Obecních úřadů	85	20,83%
	Internetových stránek města Tišnov	85	20,83%
12. Které místo CZECHPOINTu je pro Vás nejpohodlnější?	Obecní úřad	187	45,83%
	Česká pošta	119	29,17%
	Notář	17	4,17%
	ve vašem osobním počítači	85	20,83%

Příloha 4: Informační zdroje

Klasické zdroje informací

BHATTACHAREE, Edda; *Profi_M@rketiing na Internetu*. Profess Consulting s.r.o. 1999. ISBN 8072590154.

CLEMENTE, Mark N.; *Slovník marketingu*. Computer Press, a.s. 2004. 378s. ISBN 80-251-0228-9.

CORBITT, Brian J. , AL-QIRIM, Nabeel A. Y. . *E-business, e-government & small and medium-size enterprises: opportunities and challenges*. [s.l.] : Idea Group Inc (IGI), 2004. 317 s. ISBN 1591402646.

CURTIN, Gregory G. , SOMMER, Michael H. *The world of e-government*. [s.l.] : Haworth Press, 2003. 288 s. ISBN 0789023067.

Datové schránky a základní registry veřejné správy. *E-government*. 1.1.2008, č. 3, s. 46.

Datové schránky již klepou na dveře. *Egon News*. 6.2.2009, č. 1, s. 2.

DONÁT, Jiří. *E-Business pro manažery*. [s.l.] : Grada , 2000. 83 s. ISBN 8024790017.

GÁLA, Libor , POUR, Jan . *Podniková informatika: počítačové aplikace v podnikové a mezipodnikové praxi, technologie informačních systémů, řízení a rozvoj podnikové informatiky*. [s.l.] : Grada Publishing a.s., 2006. 482 s. ISBN 8024712784.

H. BÖHLEN, Michael, GAMPER, Johann , POLASEK, Wolfgang . *E-government: Towards Electronic Democracy* . [s.l.] : Springer, 2005. 309 s. ISBN 3540250166.

Hexagon veřejné správy. *EGON news*. 1.1.2008, č. 2, s. 2.

HLAVENKA, Jiří. *Dělejte byznys na internetu*. [s.l.] : Computer Press, 2000. 226 s. ISBN 8072263714.

HLAVENKA, Jiří. *Internetový marketing : praktické rady, tipy, návody a postupy pro využití internetu v marketingu*. Praha : Computer Press, 2001. 157 s. ISBN 8072264982.

HONG, I.Jason. *Návrh a tvorba webů*. [s.l.] : Computer Press, 2005. 680 s. ISBN 8025105083.

- HORÁKOVÁ, Helena; *Strategický marketing*. Grada 2003. 200s. ISBN 80-247-0447-1.
- LAU, Edwin . *E-government for better government*. [s.l.] : OECD Publishing, 2005. 205 s. ISBN 9264018336.
- LIDINSKÝ, Vít, et al. *EGovernment bezpečně*. Praha : Grada Publishing, 2008. 145 s. ISBN 978-80-247-2462-1.
- MALACH, Antonín . *Jak podnikat po vstupu do EU: právo a podnikání, podnikatelské řízení, podpora podnikání v ČR a EU, podnikatelské a podpůrné instituce, podnikání a veřejná správa*. [s.l.] : Grada Publishing a.s, 2005. 524 s. ISBN 8024709066.
- MATES, Pavel, SMEJKAL , Vladimír. *E-government v českém právu*. Praha : Linde, 2006. 244 s. ISBN 80-7201-614-8.
- MENDES, Manuel J. , SUOMI, Reima . *Digital Communities in a Networked Society: E-Commerce, E-Business, and E-Government*. [s.l.] : Springer, 2004. 456 s. ISBN 1402077955.
- NORRIS, Donald F. . *E-government Research: Policy and Management*. [s.l.] : Idea Group Inc (IGI), 2007. 364 s. ISBN 1599049139.
- OČKO, Petr. Fondy Evropské unie: příležitost pro naši budoucí konkurenceschopnost. *Egovernment*. 2008, č. 3, s. 47.
- PHILLIPS, David; *Online public relations Jak využít internet v PR.*Grada, 216s. ISBN8024703688.
- POLČÁK, Radim. *Právo na internetu*. Praha : Computer Press, a.s., 2007. 160 s. ISBN 80-251-1777-4.
- ROTHBARD, Murray Newton . *Peníze v rukou státu: jak vláda zničila naše peníze*. [s.l.] : Petr Havlik, 2001. 136 s. ISBN 808638912X.
- SCULLEY, Artur B.; WOODS, William W. A. *B2B internetová tržiště Revoluce v obchodování mezi firmami*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 2001. 192 s. ISBN 80-247-0081-6.

SEDLÁČEK, Jiří; *E-komerce internetový a mobil marketing - od A do Z*. BEN – technická literatura, 2006. 352s.ISBN 8073001950.

SMEJKAL, Vladimír. *Internet a §§§ : 2., aktualizované a rozšířené vydání*. Praha : Grada Publishing, spol. s r.o., 2001. 283 s. ISBN 80-247-0058-1.

STUHLÍK, Petr; DVOŘÁČEK, M. *Marketing na internetu*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 2000. 247 s. ISBN 80-7169-957-8.

ŠPAČEK, Bronislav. *Nakupování na internetu*. [s.l.] : Computer Press, 2002. 108 s. ISBN 8072266128 .

ŠTĚDRŇ, Bohumír . *Manažerské řízení a informační technologie*. [s.l.] : Grada Publishing a.s., 2007. 156 s. ISBN 8024720523.

ŠTĚDRŇ, Bohumír. *Úvod do eGovernmentu : právní a technický průvodce*. Praha : Úřad vlády české republiky, 2007. 172 s. ISBN 978-80-87041-25-3.

TONDR, Luděk. *Podnikáme s internetem*. [s.l.] : Computer Press, 2002. 102 s. ISBN 8072267299.

VAŠÁKOVÁ, Lenka. Základní registry. *EGON News*. 1.1.2008, č. 3, s. 2.

WEINMANOVÁ, Linda. *Velká kniha webdesignu*. [s.l.] : Zoner Press, 2004. 528 s. ISBN 8086815102.

časopisy: Egon News, E-government

Zákon o eGovernmentu, respektive zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

Zákon o elektronickém podpisu, č. 227/200 Sb.

Právní normy o ochraně osobních údajů č. 256/1992 Sb.

Právní normy upravující duševní vlastnictví

Autorský zákon č. 121/2000 Sb.

Patentový zákon č. 527/1990 Sb.

Elektronické zdroje informací

Adaptic [online]. 2008 [cit. 2008-10-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.adaptic.cz/znalosti/slovnicek/e-government.htm>>.

Businesscenter [online]. 2006 [cit. 2009-01-22]. Dostupný z WWW: <<http://business.center.cz/business/pojmy>>.

CzechPoint. [Online][Citace:10.27.2008.]http://www.czechpoint.cz/web/?q=statistiky_a_ktualni.

E-commerce : Blog o internetovém a elektronickém marketingu [online]. 2006 [cit. 2009-01-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.actum.cz>>.

E-efektivní veřejná správa [online]. 2008 [cit. 2009-02-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.mvcr.cz/soubor/strategie-realizace-smart-administration-2007-2015-pdf.aspx>>.

eGon jako symbol eGovernmentu. Ministerstvo vnitra české republiky. [Online] 2008. [Citace: 10. 27 2008.] <http://www.mvcr.cz/clanek/egon-jako-symbol-egovernmentu-moderniho-pratelskeho-a-efektivniho-uradu-980226.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>.

E-government [online]. 2008 [cit. 2008-05-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.egovernment.cz/czechpoint/>>.

E-komerce : business na internetu [online]. 2006 [cit. 2009-03-06]. Dostupný z WWW: <<http://www.e-komerce.cz/>>.

Elektronický obchod : Business Info [online]. 2006 [cit. 2009-01-06]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanky/elektronicky-obchod/1000819/>>.

E-studio [online]. 2006- [cit. 2009-01-22]. Dostupný z WWW: <http://www.e-studio.cz/dokumenty/webova_reklama.pdf>.

ISSS [online]. 2008 [cit. 2008-05-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.issc.cz/>>.

Marketingové noviny [online]. 2006 [cit. 2009-01-06]. Dostupný z WWW: <<http://www.marketingovenoviny.cz/>>.

Město Tišnov [online]. 2008 [cit. 2008-11-13]. Dostupný z WWW: <<http://www.tisnov.cz/index.php?page=meu>>.

Měšec : server o osobních finančních [online]. 2006 [cit. 2009-01-06]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesec.cz/>>.

Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2009 [cit. 2009-02-20]. Dostupný z WWW:<http://www.krustecky.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.aspx?id_org=450018&id_dokumenty=1644228>.

M-journal [online]. 2006 [cit. 2009-01-06]. Dostupný z WWW: <<http://www.m-journal.cz/cs/site/home.htm>>.

Některé důsledky zákona o e-governmentu pro městské a obecní úřady [online]. 2008 [cit. 2008-10-28]. Dostupný z WWW: <Některé důsledky zákona o e-governmentu pro městské a obecní úřady>.

Obec s rozšířenou působností [online]. 2008 [cit. 2009-01-20]. Dostupný z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Obec_s_roz%C5%A1%C3%AD%C5%99enou_p%C5%AFsobnost%C3%AD>.

Projekty samospráv - Technologické centrum [online]. 2009 [cit. 2009-02-23]. Dostupný z WWW:http://www.egoncentrum.cz/index.php?option=com_rubberdoc&view=doc&id=8&format=raw>.

Sbírka zákonů [online]. 2008 [cit. 2008-10-29]. Dostupný z WWW: <<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb08300&cd=76&typ=r>>.

Strategická rozvojová studie regionu Tišnovsko [online]. 2007 [cit. 2008-11-13]. Dostupný z WWW: <http://www.tisnov.cz/upload/dokumenty/zakon106/zakon106-hlavni_dokumenty/3581_strategicka_rozvojova_studie_regionu_tisnovsko.pdf>.

Strategie implementace Egovernmentu [online]. 2009 [cit. 2009-02-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.mmkv.cz/index.asp?menu=282>>.

Virtuální knihovny

Nalezeno v e-knihovně Sciencedirect:

International Journal of Information Management, Volume 26, Issue 3, June 2006, Pages 196-211

Chechen Liao, Pui-Lai To and Meng-Lin Shih

CHECHEN, Liao, TO, Pui-Lai, SHIH, Meng-Lin. *International Journal of Information Management* [online]. c2006, Pages 196-211, [cit. 2009-01-17]. Dostupné z: <<http://www.sciencedirect.com/science>>

Computers in Industry, Volume 57, Issue 3, April 2006, Pages 218-230

Z. Ren, C.J. Anumba, T.M. Hassan, G. Augenbroe and M. Mangini

REN, Z, ANUMBA, C.J, HASSAN, T.M, AUGENBROE, G, MANGINI, M. *Computers in Industry* [online]. c2006, Pages 218-230, [cit. 2009-01-17]. Dostupné z: <<http://www.sciencedirect.com/science>>

Advances in International Marketing, Volume 17, 2006, Pages 297-317

Per Servais, Tage Koed Madsen and Erik S. Rasmussen

SERVAIS, Per, MADSEN, Tage Koed, RASMUSSEN, Erik S. *Advances in International Marketing* [online]. c2006, Pages 297-317, [cit. 2009-01-17]. Dostupné z: <<http://www.sciencedirect.com/science>>

- Sciencedirect
- Safari
- The WWW Virtual Library - *virtuální knihovna internetových / webovských dokumentů polytematického charakteru (14 základních tematických skupin) budovaná W3C konsorciem*